

Tandheelkunde

**Faculteit Medische Wetenschappen
Radboud Universiteit Nijmegen**

Quality Assurance Netherlands Universities (QANU)
Catharijnesingel 56
Postbus 8035
3503 RA Utrecht
The Netherlands

Telefoon: 030 230 3100
Fax: 030 230 3129
E-mail: info@qanu.nl
Internet: www.qanu.nl

Projectnummer: Q0385

© 2012 QANU

Tekst en cijfermateriaal uit deze uitgave mogen, na toestemming van QANU en voorzien van bronvermelding, door middel van druk, fotokopie, of op welke andere wijze dan ook, worden overgenomen.

INHOUD

Rapport over de bacheloropleiding Tandheelkunde en de masteropleiding Tandheelkunde van de Radboud Universiteit Nijmegen.....	5
Administratieve gegevens van de opleiding	5
Administratieve gegevens van de instelling.....	5
Kwantitatieve gegevens over de opleidingen	5
Samenstelling van de commissie	6
Werkwijze van de commissie.....	6
Samenvattend oordeel van de commissie.....	11
Behandeling van de standaarden uit het Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling.....	16
Bijlagen.....	45
Bijlage 1: Curricula Vitae van de leden van de visitatiecommissie.....	47
Bijlage 2: Domeinspecifiek referentiekader.....	51
Bijlage 3: Overzicht van het programma	53
Bijlage 4: Kwantitatieve gegevens over de opleidingen	55
Bijlage 5: Bezoekprogramma.....	61
Bijlage 6: Bestudeerde documenten.....	67
Bijlage 7: Aanbevelingen	69
Bijlage 8: Overzicht gebruikte toetsvormen 2011-2012	71
Bijlage 9: Onafhankelijkheidsverklaringen.....	77

Dit rapport is vastgesteld op 13 december 2012.

Rapport over de bacheloropleiding Tandheelkunde en de masteropleiding Tandheelkunde van de Radboud Universiteit Nijmegen

Dit rapport volgt het Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling van de NVAO.

Administratieve gegevens van de opleidingen

Bacheloropleiding Tandheelkunde

Naam van de opleiding:	Tandheelkunde
CROHO-nummer:	56560
Niveau van de opleiding:	bachelor
Oriëntatie van de opleiding:	wetenschappelijk (wo)
Aantal studiepunten:	180 EC
Afstudeerrichtingen:	n.v.t.
Locatie:	Nijmegen
Variant:	voltijd
Vervaldatum accreditatie:	31 december 2013

Masteropleiding Tandheelkunde

Naam van de opleiding:	Tandheelkunde
CROHO-nummer:	66588
Niveau van de opleiding:	master
Oriëntatie van de opleiding:	wetenschappelijk (wo)
Aantal studiepunten:	180 EC
Afstudeerrichtingen:	n.v.t.
Locatie:	Nijmegen
Variant:	voltijd
Vervaldatum accreditatie:	18 oktober 2015

Het bezoek van de visitatiecommissie Tandheelkunde aan de Faculteit Medische Wetenschappen van de Radboud Universiteit Nijmegen vond plaats op 17 en 18 september 2012.

Administratieve gegevens van de instelling

Naam van de instelling:	Radboud Universiteit Nijmegen
Status van de instelling:	bekostigde instelling
Resultaat instellingstoets:	positief

Kwantitatieve gegevens over de opleidingen

De vereiste kwantitatieve gegevens over de opleidingen zijn opgenomen in Bijlage 4.

Samenstelling van de commissie

De beoordeling van de bachelor- en masteropleiding Tandheelkunde van de Radboud Universiteit Nijmegen valt binnen de clusterbeoordeling Tandheelkunde, waarvoor in 2012 in totaal drie universiteiten worden bezocht. De commissie voor de clusterbeoordeling Tandheelkunde is samengesteld uit in totaal 7 commissieleden:

- Prof. dr. H.F.P. Hillen, emeritus hoogleraar Interne Geneeskunde aan de Universiteit van Maastricht, voorzitter;
- C.R.G. van den Breemer BSc, masterstudente Tandheelkunde aan de Rijksuniversiteit Groningen;
- Prof. dr. Th. J. ten Cate hoogleraar Medische Onderwijskunde, Universiteit Utrecht;
- J. van Elst BSc, masterstudente Tandheelkunde aan de Radboud Universiteit Nijmegen;
- Drs. J.A.C. de Kock van Leeuwen, praktijk tandarts te Den Haag;
- Dr. H. Mulder, plaatsvervangend directeur Expertisecentrum, Directie Onderwijs en Opleidingen van het UMC Utrecht;
- Prof. dr. I. Naert, hoogleraar Prothetische Tandheelkunde aan de Katholieke Universiteit Leuven, België, vice-voorzitter.

Voor het bezoek aan het Amsterdam Centrum voor Tandheelkunde (ACTA) was er sprake van een belangenconflict bij dr. Mulder. Tijdens dit bezoek is zij vervangen door prof. ten Cate. C.R.G. van den Breemer BSc nam deel aan de bezoeken aan de Radboud Universiteit Nijmegen en het ACTA. J. van Elst BSc nam deel aan het bezoek aan de Rijksuniversiteit Groningen.

Projectcoördinator van de clustervisitatie Tandheelkunde was drs. M. Graas, medewerker van QANU. Onder haar verantwoordelijkheid en supervisie ondersteunde drs. M. Textor als secretaris de commissie tijdens de bezoeken aan de Radboud Universiteit Nijmegen en de Rijksuniversiteit Groningen. Dr. B. van Balen trad als secretaris op tijdens het bezoek aan het ACTA.

Het College van Bestuur van de Radboud Universiteit Nijmegen en de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) hebben ingestemd met de samenstelling van de commissie voor de beoordeling van de twee genoemde opleidingen. De Curricula Vitae van de leden van de commissie zijn opgenomen in Bijlage 1.

Werkwijze van de commissie

Op 11 september 2012 hield de commissie haar formele startvergadering. Tijdens de startvergadering werd de commissie geïnstrueerd, werd de taakstelling en werkwijze van de commissie besproken en werd het voorstel voor het Domeinspecifieke Referentiekader Tandheelkunde besproken, dit domeinspecifieke referentiekader is opgenomen in Bijlage 2 van dit rapport.

Voorbereiding

Bij ontvangst van de kritische reflecties van de universiteiten werden deze door de projectcoördinator gecontroleerd op kwaliteit en compleetheid van informatie. Nadat de kritische reflecties in orde waren bevonden, zijn deze doorgestuurd aan de commissieleden die deelnamen aan het betreffende bezoek. De commissieleden lazen de kritische reflecties en

formuleerden vragen die aan de secretaris werden toegestuurd. De secretaris compileerde de vragen tot een samengesteld document, waarbij de vragen per onderwerp en/of gespreksgreep werden gegroepeerd. Eventuele additionele vragen van de commissieleden werden aan de opleidingen toegestuurd met het verzoek om een reactie.

Naast de kritische zelfreflecties lazen de commissieleden gezamenlijk minimaal vijftien eindwerkstukken per opleiding. Niet alle opleidingen hebben een scriptie opgenomen in het curriculum. In deze gevallen werd in overleg met de opleiding gezocht naar representatieve voorbeelden om het eindresultaat van de studenten vast te stellen. Specificaties voor de opleidingen Tandheelkunde aan de Radboud Universiteit Nijmegen zijn opgenomen onder 'Bijzonderheden van het bezoek aan de Radboud Universiteit Nijmegen'.

Het bewaken van de consistentie is bij clustervisitaties altijd een aandachtspunt. De voorzitter van de commissie Tandheelkunde, prof. dr. H. Hillen, en de projectcoördinator, mw. drs. M. Graas, waren verantwoordelijk voor de bewaking van de consistentie. Eén van de maatregelen om de consistentie in de beoordelingen te garanderen is de aanwezigheid van de voorzitter en twee commissieleden bij alle bezoeken binnen het cluster. Daarnaast speelden ook de secretarissen een belangrijke rol in het bewaken van de consistentie. Er heeft regelmatig overleg plaatsgevonden tussen de secretarissen en de projectcoördinator om de beoordelingen op elkaar af te stemmen.

Binnen het cluster zijn afspraken gemaakt over de taakverdeling op grond van inhoudelijke expertise en samenstelling van de commissie. De commissie wenst te benadrukken dat zij in haar geheel verantwoordelijk is voor de oordeelsvorming en het eindrapport. Tijdens de voorbereidende vergadering van ieder bezoek werd de visitatie concreet voorbereid.

Visitatiebezoeken

Voorafgaand aan ieder bezoek maakte de projectcoördinator een conceptprogramma voor de (dag)indeling van het bezoek. Dit concept werd in samenspraak tussen de voorzitter, de projectcoördinator en de coördinator van de betreffende universiteit aangepast aan de specifieke situatie van de opleidingen. Tijdens de bezoeken is gesproken met een (representatieve) vertegenwoordiging van het faculteitsbestuur, het opleidingsbestuur, de afgestudeerden, de opleidingscommissie, en de examencommissie. Daarnaast werd gesproken met student- en docentvertegenwoordigers van de beoordeelde opleidingen. In aanvulling op het formele programma heeft de commissie, - telefonisch- gesproken met het afnemende werkveld, in de vorm van tandartspraktijken waar (bijna) afgestudeerden werken of hebben gewerkt.

Op verzoek van de commissie hebben de opleidingen gesprekspartners geselecteerd binnen de door de commissie aangegeven kaders. De commissie heeft met studenten uit alle studiejaar gesproken en met kerndocenten en begeleiders uit de diverse disciplines binnen de beide opleidingen. Voorafgaande aan het bezoek heeft de commissie een overzicht ontvangen van de gesprekspartners en ingestemd met de door de opleiding gemaakte selectie. Een overzicht van het programma met alle gesprekspartners is opgenomen als Bijlage 5 bij dit rapport.

Tijdens ieder bezoek bestudeerde de commissie het ter inzage gevraagde materiaal en gaf zij gelegenheid tot een spreekuur ten behoeve van studenten en docenten die zich voorafgaand aan het bezoek hadden aangemeld. Van dit spreekuur is tijdens het bezoek in Nijmegen door één docent gebruik gemaakt.

De commissie heeft een deel van de laatste dag van ieder bezoek gebruikt voor de voorbereiding van de mondelinge rapportage en een discussie over de beoordeling van de opleidingen. Aan het einde van de bezoeken heeft de voorzitter in een mondelinge rapportage de eerste bevindingen van de commissie gepresenteerd. Daarbij ging het steeds om een aantal algemene waarnemingen en een aantal eerste indrukken per opleiding.

Rapportage

De secretaris heeft op basis van de bevindingen van de commissie een conceptrapport opgesteld. Het conceptrapport is in eerste instantie aan de voorzitter van de commissie voorgelegd, en daarna aan de overige commissieleden die bij het bezoek aanwezig waren. Na vaststelling van het conceptrapport is dit aan de betrokken faculteit voorgelegd ter toetsing van feitelijke onjuistheden. Het commentaar van de opleidingen is met de voorzitter en, indien nodig, met de overige commissieleden besproken. De definitieve tekst is aan alle commissieleden toegestuurd voor een laatste ronde commentaar waarna het rapport is vastgesteld.

Bijzonderheden van het bezoek aan de Radboud Universiteit Nijmegen

Het bezoek aan de Radboud Universiteit Nijmegen vond plaats op 17 en 18 september 2012 in Nijmegen. Het programma van het bezoek is te vinden in Bijlage 5.

Voor de beoordeling van het gerealiseerde eindniveau van de opleiding heeft de commissie voorafgaand aan en tijdens de visitatie meerdere producten beoordeeld.

Studenten schrijven bij de bachelor- en masteropleiding Tandheelkunde respectievelijk een verslag van een onderzoeksstage of een scriptie aan het eind van de opleiding, en leveren meerdere eindproducten van verschillende studieonderdelen in. De commissie heeft daarom voor beide opleidingen een combinatie van eindwerkstukken bestudeerd. Hierbij heeft zij inzicht gekregen in de klinische vaardigheden, het professioneel handelen en de wetenschappelijke vorming van studenten.

Om het gerealiseerde eindniveau van de *bacheloropleiding* te bepalen, heeft de commissie in overleg twee soorten (eind)werkstukken beoordeeld:

- Verslagen van onderzoeksstages (bachelor, derde jaar);
- Portfolio's met onder andere brieven, doelstellingen en korte reflectieverslagen van besprekingen met de mentor.

De commissie heeft in totaal vijftien verslagen van onderzoeksstages beoordeeld. De verslagen worden individueel, in tweetallen of in drietallen gemaakt. Deze werden door de secretaris en de voorzitter van de commissie aselekt gekozen uit de lijst van de meest recente leeronderzoeken van bachelorstudenten. Hierbij is rekening gehouden met een spreiding in beoordelingen.

De commissie heeft de verslagen van de onderzoeksstages bestudeerd van studenten met de volgende studentenummers:

0833975	0833800	0522333	0730890	0833967
0833932	0857319	0733431	0731056	0833908
0833843	0833916	0730815	0751510	0730556
0834130	0837067	0731064		0730998
0856487	0626236	0747831	0857408	0626198

9223584	0626066	0730599	0834297	0626244
---------	---------	---------	---------	---------

De studenten met studentenummers in dezelfde cel hebben met elkaar het verslag gemaakt.

De commissie heeft in totaal drie bachelor portfolio's ingezien. Dit aantal komt voort uit het aantal studenten dat toegang wilde verlenen voor het inzien van hun portfolio door de visitatiecommissie op de data van het bezoek.

De commissie heeft de portfolio's ingezien van studenten met de volgende studentenummers:

0428752	3040844	0843032
---------	---------	---------

Voor de visitatie heeft de commissie inzage gevraagd in de organisatie, de inhoud, de toetsing en de evaluatie van twee onderwijsblokken van de bacheloropleiding: het blok Ademhaling en circulatie uit jaar 1 en het blok Functie en functieherstel 3 uit jaar 3. Tijdens de visitatie beoordeelde de commissie de kwaliteit van de blokboeken, de studentinformatie, de toetsen en de praktische uitwerking van deze blokken in detail.

Om te oordelen of studenten van de *masteropleiding* over de beoogde eindkwalificaties beschikken, heeft de commissie in overleg de volgende werkstukken beoordeeld:

- Portfolio's met onder andere zelfreflectieverslagen, behandelplannen, verslagen van behandelingen, PICO's, rapportages over en beoordelingen van (pre)klinische opdrachten.

De commissie heeft in totaal negen portfolio's ingezien. Dit aantal komt voort uit het aantal studenten dat toestemming verleende voor het inzien van hun portfolio door de visitatiecommissie.

De commissie heeft de portfolio's bestudeerd van studenten met de volgende studentenummers:

0833835	0733431	0752096
0730521	0730939	0731110
0833843	0730963	0749702

De commissie heeft op het moment van het schrijven van dit rapport nog geen scripties beoordeeld. De scripties worden geschreven in het derde masterjaar en dat jaar is net gestart. In de zomer van 2013 zal de commissie alsnog vijftien masterscripties beoordelen.

Voor de visitatie heeft de commissie inzage gevraagd in de organisatie, de inhoud, de toetsing en de evaluatie van twee onderwijsblokken van de masteropleiding: het blok Tandheelkundige gezondheidszorg 2 uit jaar 1 en het blok Hoofd en hals vanuit multidisciplinair perspectief uit jaar 3. Tijdens de visitatie beoordeelde de commissie de kwaliteit van de blokboeken, de studentinformatie, de toetsen en de praktische uitwerking van deze blokken in detail.

De commissie heeft naast de opdracht van het toetsen van de opleiding volgens de NVAO kaders ook de functie van peer reviewer ingenomen. Daarvoor is in de verschillende gesprekken met de stakeholders van de opleiding gesproken over mogelijke verbeteringen. Deze inhoudelijke gedachtewisselingen hebben geleid tot aanbevelingen. Een overzicht van

de aanbevelingen van de commissie naar aanleiding van de visitatie is opgenomen als Bijlage 7 bij dit rapport.

Beslisregels

In overeenstemming met het Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling van de NVAO (versie november 2011) heeft de commissie de volgende definities voor de beoordeling van de afzonderlijke standaarden en de opleiding als geheel gehanteerd:

Basiskwaliteit

De kwaliteit die in internationaal perspectief redelijkerwijs verwacht mag worden van een bachelor- of masteropleiding binnen het hoger onderwijs.

Onvoldoende

De opleiding voldoet niet aan de gangbare basiskwaliteit en vertoont op meerdere vlakken ernstige tekortkomingen.

Voldoende

De opleiding voldoet aan de gangbare basiskwaliteit en vertoont over de volle breedte een acceptabel niveau.

Goed

De opleiding steekt systematisch en over de volle breedte uit boven de gangbare basiskwaliteit.

Excellent

De opleiding steekt systematisch en over de volle breedte ver uit boven de gangbare basiskwaliteit en geldt als een (inter)nationaal voorbeeld.

Eindoordeel beperkte opleidingsbeoordeling

Het eindoordeel over een opleiding is in elk geval ‘onvoldoende’ indien standaard 1 of 3 als ‘onvoldoende’ beoordeeld wordt. Een onvoldoende bij standaard 1 kan niet leiden tot het toekennen van een herstelperiode door de NVAO.

Het eindoordeel over een opleiding kan alleen ‘goed’ zijn indien tenminste twee standaarden als ‘goed’ worden beoordeeld; waaronder in elk geval standaard 3.

Het eindoordeel over een opleiding kan alleen ‘excellent’ zijn indien tenminste twee standaarden als ‘excellent’ worden beoordeeld; waaronder in elk geval standaard 3.

Samenvattend oordeel van de commissie

Dit rapport geeft de bevindingen en overwegingen weer van de commissie Tandheelkunde 2012 over de bachelor- en masteropleiding Tandheelkunde aan de Radboud Universiteit Nijmegen. De commissie baseert haar oordeel op informatie uit de kritische zelfreflectie, aanvullende informatie naar aanleiding van vooraf geformuleerde vragen van de commissie, informatie uit de gesprekken tijdens het bezoek, de geselecteerde eindwerkstukken en portfolio's en de documenten die tijdens het bezoek ter inzage beschikbaar waren. De commissie heeft voor beide opleidingen zowel positieve aspecten opgemerkt als verbeterpunten gesignaleerd. Na deze tegen elkaar afgewogen te hebben, is de commissie tot het oordeel gekomen dat beide opleidingen voldoen aan de eisen voor basiskwaliteit die de voorwaarde zijn voor heraccreditatie.

Standaard 1: Beoogde eindkwalificaties

De commissie beoordeelt Standaard 1 voor beide opleidingen als **voldoende**.

De eindkwalificaties van de Nederlandse Tandartsopleidingen zijn vastgelegd in het Raamplan Tandheelkunde 2008 (raamplan). Het raamplan is een op de Nederlandse situatie toegesneden uitwerking van het door de Association for Dental Education in Europe (ADEE) in 2004 opgestelde document waarin de competenties worden beschreven die een Europese tandarts moet beschikken. Het raamplan oriënteert zich eveneens op de CanMEDS-systematiek. In de CanMEDS-systematiek worden de verschillende competenties van zorgprofessionals beschreven in zeven rollen. De domeinen van ADEE en de rollen van de CanMEDS-systematiek vertonen grote gelijkenissen.

De commissie is van oordeel dat het raamplan een duidelijke beschrijving geeft van de doelstellingen van een bachelor- respectievelijk masteropleiding Tandheelkunde. De bachelor- en masteropleiding Tandheelkunde van de Radboud Universiteit hanteren de eindkwalificaties zoals deze zijn geformuleerd in het raamplan. Hiermee sluiten de eindkwalificaties van de opleidingen aan qua niveau en oriëntatie bij de Nederlandse en internationale eisen.

Standaard 2: Onderwijsleeromgeving

De commissie beoordeelt Standaard 2 voor beide opleidingen als **voldoende**.

De opleidingen zijn kleinschalig opgezet met korte lijnen tussen de verschillende gremia die betrokken zijn bij het onderwijs. De commissie vindt dit een groot pluspunt. De commissie kenmerkt de opleidingen als een ambitieuze omgeving waar studenten, docenten en management gemotiveerd samenwerken aan ambitieuze doelstellingen.

De commissie constateert dat er sprake is van een onderwijsleeromgeving waarin onderwijs wordt gewaardeerd en belangrijk wordt gevonden door studenten, docenten en de gremia die bij de organisatie en kwaliteit van het onderwijs betrokken zijn. Het is de commissie opgevallen dat de studenten positief zijn over het onderwijs, de docenten en de korte communicatielijnen binnen de opleiding. Er is sprake van betrokken docenten die goed op de hoogte zijn van de curricula. De commissie oordeelt dat de verantwoordelijken zicht hebben op de kwaliteit van het onderwijs en dat mogelijkheden tot verbetering worden gesignaleerd en doorgevoerd.

De commissie is positief over het functioneren van de studieadviseur. De studenten hebben in de bacheloropleiding regelmatig contact met de studieadviseur en zowel bachelor- als

masterstudenten weten haar goed te vinden. In de masteropleiding wordt een student opgeroepen voor een gesprek met de studieadviseur als er sprake is van studieoverdraging van meer dan drie maanden. De studieadviseur geeft er blijk van alle studenten persoonlijk te kennen en bij studenten met overdraging op de hoogte te zijn van de achterliggende redenen.

De commissie constateert dat vernieuwende leermethoden zoals e-learning en simulaties nog te weinig worden toegepast in het onderwijs. De commissie vermoedt dat de faculteit onvoldoende erkent hoe belangrijk deze leermethoden zijn voor de toekomst van een opleiding Tandheelkunde. Het management van de opleidingen heeft tijdens het bezoek naar voren gebracht dat ICT en e-learning speerpunten zijn voor de komende jaren. De commissie doet de opleidingen de suggestie een visie te ontwikkelen over het gebruik van e-learning en samen met andere tandartsenopleidingen, zowel in binnen- als buitenland hierover van gedachten te wisselen.

Bacheloropleiding

De commissie heeft vastgesteld dat alle eindkwalificaties uit het raamplan adequaat zijn vertaald in het onderwijs van de bacheloropleiding en dat er voldoende aandacht is voor onderwijs gericht op klinische vaardigheden en wetenschappelijke vorming. De aandacht voor professioneel gedrag is gering en moet worden verbeterd.

Professioneel gedrag is één van de curriculumlijnen en komt aan de orde in de blokken 'Professioneel gedrag' en integraal in de (pre)-klinische blokken. Uit gesprekken met de bachelorstudenten blijkt dat de integratie tussen de blokken 'Professioneel gedrag' en de (pre)-klinische blokken onvoldoende duidelijk is voor de studenten, waardoor het onderwijs in professioneel gedrag onvoldoende uit de verf komt. Dit komt mede door onvoldoende uitgewerkte opdrachten en de begeleiding, die plaatsvindt door docenten die niet betrokken zijn bij het (klinisch) onderwijs van de bachelorstudenten. Hoewel de opleiding bezig is met de professionalisering van docenten tot supervisors is hier veel ruimte voor verbetering. De commissie adviseert de opleiding de keuze voor docenten als supervisors, die niet betrokken zijn bij het onderwijs van de bachelorstudenten te heroverwegen. Daarnaast adviseert de commissie meer aandacht te besteden aan de opzet van opdrachten, de uitvoering en de toetsing van de lijn 'Professionele ontwikkeling'.

De voorzieningen zijn adequaat om studenten te trainen op het gebied van klinische vaardigheden. De commissie waardeert de avondopenstelling van de fantoomzaal, hetgeen de studenten de mogelijkheid geeft om, zonder extra inzet van personeel, hun preklinische vaardigheden aanvullend te oefenen.

Het curriculum is intensief geprogrammeerd en opgebouwd uit blokken. De blokken hangen onderling samen volgens een stramien van zeven curriculumlijnen. De commissie heeft geconstateerd dat de blokken en verbindende lijnen bekend zijn binnen de organisatie van de opleidingen. De commissie is van mening dat het onderwijs en de doelstellingen van de lijnen onvoldoende zichtbaar zijn in de blokken. De commissie wordt in haar mening ondersteund door de bachelorstudenten. De bachelorstudenten gaven aan de aansluiting en samenhang tussen de blokken en de lijnen niet goed te begrijpen.

Het onderwijs in de bacheloropleiding bestaat uit hoorcolleges, werkgroepen, zelfstudie, responsiecolleges en practica. De commissie stelt vast dat het didactisch concept in de bacheloropleiding gericht is op een hybride onderwijsconcept, gebaseerd op het constructivisme, maar met meer ruimte voor directe begeleiding door de docent. Het curriculum is opgebouwd met een toenemende complexiteit van de aangeboden stof en

herhaling van leerstof. De commissie constateert dat zowel het didactisch concept als de opbouw van het curriculum is verwerkt in de blokboeken en de gehanteerde onderwijsmethoden.

Masteropleiding

De commissie constateert dat alle eindkwalificaties uit het raamplan adequaat zijn vertaald in het onderwijs van de masteropleiding en dat er voldoende aandacht is voor onderwijs gericht op klinische vaardigheden, wetenschappelijke vorming en professioneel gedrag.

De commissie waardeert het eigen karakter van de opleiding in Nijmegen dat zich vertaalt in de keuzeprofielen. De commissie heeft zich ervan vergewist dat de keuzeprofielen niet ten koste gaan van het brede tandheelkundige kader waarin de student wordt opgeleid. De commissie heeft geconstateerd dat de student in het keuzeprofiel een hoger competentieniveau ontwikkelt op het gekozen profiel dan in het raamplan is gedefinieerd.

De commissie is onder de indruk van de wijze waarop de opleiding tijd en zorg besteedt aan de behandelplannen en de bespreking hiervan met minimaal twee stafdocenten van verschillende vakgroepen en medestudenten. Deze manier van werken zorgt voor integratie van de leerstof op het gebied van wetenschappelijke vorming, klinische vaardigheden en professioneel gedrag. Daarnaast leren de studenten tijdens het bespreken van de behandelplannen belangrijke vaardigheden op het gebied van samenwerken, presenteren en feedback geven en ontvangen.

De commissie stelt dat het didactisch concept goed is uitgewerkt in het mastercurriculum. De student Tandheelkunde is regisseur van het leerproces en de persoonlijke ontwikkeling. Door de studenten wordt de opbouw van het curriculum - met een toenemende complexiteit van de aangeboden stof en de continue herhaling van leerstof die hiermee plaatsvindt - zeer gewaardeerd.

Het teamconcept met de mondzorgkundige is goed verwerkt in de masteropleiding. De studenten leren tijdens de opleiding te werken zoals in de meeste tandartsenpraktijken wordt gewerkt. De aandacht die wordt besteed aan het delegeren van werk en het samenwerken aan de stoel of op zaal wordt door de commissie van grote waarde geacht voor de ontwikkeling van tandartsen die goed kunnen functioneren in een tandartsenpraktijk.

De commissie heeft met waardering kennis genomen van de positieve leeromgeving die bereikt wordt in de praktijkstages Integrale tandheelkunde bij geselecteerde tandartsen in de regio.

Standaard 3: Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties

De commissie beoordeelt Standaard 3 voor beide opleidingen als **voldoende**.

De commissie onderschrijft de keuze van de opleidingen Tandheelkunde voor een mate van toetsing die stimuleert tot studeren, maar ook leidt tot een adequaat beeld van het voldoen aan de eindkwalificaties door de student. Ook studenten staan hier positief tegenover. Daarnaast stelt de commissie dat in beide opleidingen gebruik wordt gemaakt van een goed afgestemde mix van toetsvormen. Deze mix van toetsvormen geeft een adequaat beeld van de bereikte eindkwalificaties op het gebied van klinische vaardigheden en wetenschappelijke vorming.

De commissie adviseert meer aandacht te besteden aan het toetsen van de inhoud van de portfolio's die worden gemaakt in het kader van de curriculumlijn 'Professionele gedrag'. Met name het reflectieve niveau van de bachelorstudenten wordt door de commissie als onvoldoende beoordeeld.

Er is een examencommissie die haar taak volgens de commissie adequaat uitvoert en de kwaliteit van de inhoud van toetsen bewaakt en controleert. Het ontwikkelen van toetsen wordt sinds januari 2012 ondersteund door de Toetservice van de Faculteit der Medische Wetenschappen St. Radboud waardoor de kwaliteit van de toetsen verbetert en herhaald gebruik van toetsitems moet verminderen. De commissie adviseert de examencommissie prioriteit te geven aan de verbetering van de toetsing binnen de lijn 'Professionele ontwikkeling'.

Om het klinische, wetenschappelijke en reflectieve eindniveau van studenten te bepalen heeft de commissie een selectie van portfolio's van bachelor- en masterstudenten en verslagen van onderzoeksstages van bachelorstudenten bestudeerd. De commissie heeft vastgesteld dat de beoordelingen van de onderzoeksstages adequaat zijn; de cijfers van de commissie kwamen in grote mate overeen met de beoordelingen van de facultaire begeleiders. De commissie is van mening dat de beoordelingen van de portfolio's van de bachelor- en de masterstudenten niet alleen mondeling moeten plaatsvinden maar ook schriftelijk moeten worden vastgelegd, inclusief feedback zodat de student weet wat goed gaat en waar verbeteringen noodzakelijk zijn. De opleidingen kunnen hier meer aandacht aan besteden.

In de masteropleiding wordt de scriptie in het derde jaar geschreven. Omdat de eerste masterstudenten net zijn gestart met het derde jaar, zijn deze op het moment van de visitatie nog niet beschikbaar. De commissie oordeelt positief over de organisatie en de begeleiding van de masterscripties in derde masterjaar. De masterscripties worden zoals afgesproken op een later moment bestudeerd en beoordeeld.

De commissie heeft een positief oordeel over het niveau van de klinische vaardigheden dat door de masterstudenten wordt bereikt. Dit wordt gestaafd door de aantallen én de kwaliteit van de beoordeelde klinische handelingen die de student zelfstandig heeft uitgevoerd. Niet alleen het resultaat maar ook het proces worden in de eindbeoordeling meegenomen om de bereikte competentie aan te geven.

De commissie beoordeelt de standaarden uit het Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling als volgt:

Bacheloropleiding Tandheelkunde:

Standaard 1: Beoogde eindkwalificaties	voldoende
Standaard 2: Onderwijsleeromgeving	voldoende
Standaard 3: Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	voldoende
Algemeen eindoordeel	voldoende

Masteropleiding Tandheelkunde:

Standaard 1: Beoogde eindkwalificaties	voldoende
Standaard 2: Onderwijsleeromgeving	voldoende
Standaard 3: Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	voldoende

Algemeen eindoordeel

voldoende

De voorzitter en de secretaris van de commissie verklaren hierbij dat alle leden van de commissie kennis hebben genomen van dit rapport en instemmen met de hierin vastgestelde oordelen. Zij verklaren ook dat de beoordeling in onafhankelijkheid heeft plaatsgevonden.

Datum: 13 december 2012

Prof. dr. H.F.P. Hillen

Drs. M. Textor

Behandeling van de standaarden uit het Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling

---

Standaard 1: Beoogde eindkwalificaties

De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen.

Toelichting:

De beoogde eindkwalificaties passen wat betreft niveau en oriëntatie (bachelor of master; hbo of wo) binnen het Nederlandse kwalificatieraamwerk. Ze sluiten bovendien aan bij de actuele eisen die in internationaal perspectief vanuit het beroepenveld en het vakgebied worden gesteld aan de inhoud van de opleiding.

Bevindingen

De eindkwalificaties van de Nederlandse tandartsenopleidingen zijn vastgesteld in het Raamplan Tandheelkunde 2008 (hierna te noemen: raamplan; zie ook Bijlage 2), dat in juni 2008 als opvolger van het Raamplan Tandheelkunde 2000 is verschenen. Het raamplan wordt regelmatig herzien, om te waarborgen dat ontwikkelingen in het tandheelkundige opleidingscontinuüm, binnen het vakgebied en maatschappelijke veranderingen, vertaald worden in eindkwalificaties voor de tandartsenopleidingen.

Het raamplan is een op de Nederlandse situatie toegesneden uitwerking van het door de Association for Dental Education in Europe (ADEE) in 2004 opgestelde document waarin de competenties worden beschreven waarover een Europese tandarts moet beschikken. Het raamplan oriënteert zich eveneens op de CanMEDS-systematiek. In de CanMEDS-systematiek worden de verschillende competenties van zorgprofessionals beschreven in zeven rollen. De domeinen van ADEE en de rollen van de CanMEDS-systematiek sluiten op elkaar aan.

In Nederland beschrijft de kaderwet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg (Wet BIG) de algemene principes die de kwaliteit van de zorgverlening moeten waarborgen. Het aanvullend Koninklijk Besluit Opleidingseisen Tandarts regelt concreet de vereisten waaraan de afgestudeerde tandarts moet voldoen. Deze vereisten zijn gebaseerd op het raamplan. Na het behalen van het masterdiploma kan de afgestudeerde zich laten registreren in het BIG-register.

Het raamplan onderscheidt zeven competentiegebieden. Elk van deze competentiegebieden is uitgesplitst in deelcompetenties. De zeven competentiegebieden zijn:

- I Hanteren van klinische tandheelkundige problemen (12 deelcompetenties);
- II Wetenschappelijk denken en handelen (9 deelcompetenties);
- III Communiseren en samenwerken (13 deelcompetenties);
- IV Maatschappelijk handelen (6 deelcompetenties);
- V Organiseren van de mondzorg (10 deelcompetenties);
- VI Tandheelkundig handelen (21 deelcompetenties);
- VII Professionaliteit (overkoepelende competentie, onderscheiden in 3 aspecten).

De bachelor- en masteropleiding Tandheelkunde van de Radboud Universiteit hanteren de eindkwalificaties zoals deze zijn geformuleerd in het raamplan, waarbij het ADEE-document en de CanMEDS -systematiek het internationale referentiekader vormen voor de opleidingen. Na het behalen van het masterdiploma kan de afgestudeerde zich laten registreren in het BIG-register.

De kritische reflectie beschrijft dat de in Nijmegen opgeleide tandartsen worden opgeleid om de beste mogelijke tandheelkundige zorg te verlenen, waarbij zij zich baseren op wetenschappelijke inzichten. Zij worden opgeleid om samen te kunnen werken in en leiding te kunnen geven aan een tandheelkundig team. Probleemoplossend denken en handelen vormen de kern van diagnostiek en interventie. De Nijmeegse tandartsen bekwamen zich in aanvulling op het raamplan in het bijzonder op één onderdeel van de tandheelkunde, waarbij zij uit drie profielen kunnen kiezen. Zij kunnen op dat gebied als eerste aanspreekpunt fungeren binnen een tandheelkundig team.

Bovenstaande beschrijving van de opleidingen Tandheelkunde in Nijmegen wordt uitgedragen in de informatie naar toekomstige studenten. Op de website van de opleidingen wordt aangegeven dat het Nijmeegse programma van de opleiding tot tandarts bestaat uit de beroepsopleiding tot tandarts, wetenschappelijke scholing en een keuzegedeelte.

Er wordt beschreven dat het accent ligt op de combinatie van theorie, wetenschap en praktijk waarbij de student vanaf het eerste jaar (pre)-klinische vaardigheden oefent en in het tweede jaar begint met het behandelen van patiënten. Tevens wordt in de voorlichting op de website aangegeven dat de samenwerking met andere studenten tandheelkunde en met studenten mondzorgkunde veel aandacht krijgt tijdens de opleiding, door het zogenaamde teamconcept.

In 2007 is, mede als gevolg van de conclusies van de commissie Linschoten, die als taak had te komen tot een nieuwe mondartsopleiding en om de aard, inhoud en duur van de opleiding te legitimeren, de masteropleiding uitgebreid van twee naar drie jaar. Bij deze uitbreiding van een jaar hebben de volgende wijzigingen plaatsgevonden in de masteropleiding:

- Uitbreiding van de medische en gedragswetenschappelijke basisvakken;
- Versterking van de academische component door uitbreiding van de wetenschappelijke scholing en toename van het onderwijs in de evidence-based care;
- Introductie van profielen.

Tijdens de visitatie waren de eerste masterstudenten net gestart met het derde masterjaar.

De uitbreiding van de masteropleiding met een jaar, is door de opleiding aangegeven om de studenten de mogelijkheid te bieden zich toe te leggen op één deelgebied in de tandheelkunde. De masteropleiding Tandheelkunde stelt hiermee de studenten in staat hun competenties op een onderdeel in de tandheelkundige zorg te ontwikkelen op een hoger niveau dan het raamplan vereist. De studenten kunnen kiezen uit drie profielen: het Reconstructief profiel, het profiel Kind en Ontwikkeling en het Chirurgisch profiel. De masterstudenten gaven in het gesprek met de commissie aan, de eigenheid van de opleiding door de invoering van de profielen te onderkennen en waarderen de mogelijkheid om zich aanvullend te kunnen ontwikkelen op een onderdeel in de tandheelkundige zorg.

De commissie kan zich vinden in de positionering van de bachelor- en masteropleidingen waarin brede tandheelkundige kennis en vaardigheden, samenwerking met andere mondzorgprofessionals en wetenschap de basis vormen. De commissie herkent het eigen karakter van de masteropleiding met de profielen en erkent het feit dat de opleiding de studenten de mogelijkheid biedt zich extra te bekwamen op een onderdeel in de tandheelkunde.

Overwegingen

De commissie is van oordeel dat het raamplan een duidelijke beschrijving biedt van de academische en professionele doelstellingen van een bachelor- en masteropleiding Tandheelkunde. Door het volgen van de eindkwalificaties zoals in het raamplan vastgelegd, voldoen de opleidingen aan de maatstaven die daaraan internationaal vanuit de wetenschap en de beroepspraktijk gesteld worden, en sluiten zij qua niveau en oriëntatie aan bij de nationale en internationale eisen.

De commissie heeft vastgesteld dat alle eindkwalificaties uit het raamplan gevolgd worden. De Nijmeegse opleidingen hebben een eigen profiel met aandacht voor brede tandheelkundige zorg en het werken in teams. In de masteropleiding ontwikkelen de studenten in het gekozen profiel hun kennis en vaardigheden op een onderdeel van de tandheelkunde op een hoger niveau dan vereist in het raamplan. De commissie heeft vastgesteld dat de opleidingen een herkenbaar eigen karakter hebben en erkent de aandacht die is besteed aan de keuzeprofielen in de masteropleiding.

Conclusie

Bacheloropleiding Tandheelkunde: de commissie beoordeelt Standaard 1 als **voldoende**.

Masteropleiding Tandheelkunde: de commissie beoordeelt Standaard 1 als **voldoende**.

Standaard 2: Onderwijsleeromgeving

Het programma, het personeel en de opleidingsspecifieke voorzieningen maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde eindkwalificaties te realiseren.

Toelichting:

De inhoud en vormgeving van het programma stelt de toegelaten studenten in staat de beoogde eindkwalificaties te bereiken. De kwaliteit van het personeel en van de opleidingsspecifieke voorzieningen is daarbij essentieel. Programma, personeel en voorzieningen vormen een voor studenten samenhangende onderwijsleeromgeving.

Bevindingen

In deze standaard wordt allereerst ingegaan op de structuur en samenhang van de programma's (2.1) en de didactisch uitgangspunten (2.2). Vervolgens wordt inzicht gegeven in de mate waarin de eindkwalificaties zijn vertaald in de curricula (2.3) en in de aandacht in de curricula voor wetenschappelijke vorming (2.4), professioneel gedrag (2.5) en klinische vaardigheden (2.6). Tot slot komen de volgende onderwerpen aan bod: de studielast en studeerbaarheid (2.7), onderwijsgevend personeel (2.8), opleidingsspecifieke voorzieningen en studiebegeleiding (2.9) en opleidingsspecifieke interne kwaliteitszorg en verbeteringen naar aanleiding van vorige visitatie (2.10).

2.1 Structuur en samenhang van de programma's

Bacheloropleiding Tandheelkunde

In de bacheloropleiding Tandheelkunde wordt de basis gelegd voor de latere beroepsuitoefening als tandarts. De bacheloropleiding is gericht op de theorieopbouw van de basiskennis en het ontwikkelen van (pre)-klinische vaardigheden. Het programma bestaat volgens de kritische zelfreflectie uit een intensief geprogrammeerd kerncurriculum, waarin de student in een vroeg stadium kennis maakt met patiëntgebonden onderwijs. Aan het einde van het tweede bachelorjaar beginnen studenten met het behandelen van patiënten.

Ieder studiejaar bestaat uit een aantal onderwijsblokken. De blokken hangen onderling samen volgens een stramien van zeven curriculumlijnen. De zeven competentiegebieden uit het raamplan zijn verweven in deze curriculumlijnen. In tabel 2.1 wordt aangegeven welke competentiegebieden uit het raamplan worden behandeld in de verschillende curriculumlijnen van de bacheloropleiding:

Curriculumlijn	Competentiegebieden raamplan ¹
Wetenschappelijke scholing (We)	I, II, VII
Basiswetenschappen (Ba)	I, VI, VII
Medische wetenschappen (Me)	I, VI, VII
Gedrag en maatschappij (GM)	III, IV, V, VII
Deelgebieden tandheelkunde (Td)	VI, VII
Integrale tandheelkunde (Ti)	I t/m VII
Keuzeprofielen / keuzevak (Kp/Kv)	I t/m VII

1

- I Hanteren van klinische tandheelkundige problemen
- II Wetenschappelijk denken en handelen
- III Communiceren en samenwerken
- IV Maatschappelijk handelen
- V Organiseren van de mondzorg
- VI Tandheelkundig handelen
- VII Professionaliteit

Tabel 2.1 Verweving curriculumlijnen en competentiegebieden raamplan

Het curriculum van de bacheloropleiding beslaat in totaal 35 blokken die verschillen in omvang. Per blok zijn expliciete doelstellingen geformuleerd die weergeven wat de student na afloop van het blok moet kennen en kunnen, ofwel welke competenties zijn ontwikkeld. Een overzicht van het bachelorcurriculum is opgenomen in Bijlage 3.

Elk blok wordt gecoördineerd door een blokcoördinator die de verantwoordelijkheid draagt voor de inhoud en organisatie van het blok. Naast de blokcoördinatoren zijn lijncoördinatoren aangesteld. Deze lijncoördinatoren zijn verantwoordelijk voor een goede aansluiting met en samenhang tussen de curriculumlijn en de inhoud van de blokken.

Tijdens de gesprekken met het management en de docenten heeft de commissie vastgesteld dat de blokcoördinatoren en lijncoördinatoren regelmatig overleg hebben over de inhoud van de blokken en de samenhang met het lijnonderwijs. De docenten gaven er blijk van kennis te hebben van de samenhang tussen de blokken en de curriculumlijnen. Zij kunnen de structuur van het curriculum adequaat weergeven en toelichten.

De commissie constateert op basis van het weergegeven curriculum in de kritische zelfreflectie, de bestudeerde blokboeken en de gesprekken met management en blokcoördinatoren dat het curriculum logisch is opgebouwd uit blokken met een adequate opbouw van basiskennis naar meer complexe kennis en het oefenen van vaardigheden. De lesstof van de opeenvolgende blokken sluit goed op elkaar aan waarbij rekening wordt gehouden met de koppeling van theorie en praktijk tussen de verschillende blokken. De studenten waarderen de samenhang tussen de blokken en de directe koppeling van theorie met praktijk. Zij gaven aan in het programma de opbouw te herkennen van basiskennis naar meer complexe kennis en het uitvoeren van vaardigheden.

De commissie is van mening dat de curriculumlijnen daarentegen onvoldoende zichtbaar zijn in de blokken en wordt in deze zienswijze ondersteund door de bachelorstudenten. De studenten gaven aan de aansluiting met en samenhang tussen de blokken en de

curriculumlijnen niet goed te begrijpen en hebben weinig zicht op de wijze van integratie van het lijnonderwijs in het blokkenonderwijs. De commissie is van mening dat de opleiding nogmaals kritisch zou kunnen kijken naar de opbouw en samenhang van de blokken en de curriculumlijnen. Zij adviseert de opleidingen de verwevenheid van de blokken en de curriculumlijnen duidelijker vorm te geven.

Masteropleiding Tandheelkunde

De masteropleiding in Nijmegen bevindt zich in het implementatieproces van het driejarige masterprogramma. Tijdens de visitatie waren de eerste studenten van dit derde masterjaar net gestart. Er zijn nog geen uitstroomgegevens bekend van de driejarige masteropleiding en er zijn nog geen eindscripties beschikbaar.

De driejarige masteropleiding Tandheelkunde aan de Radboud Universiteit Nijmegen stelt zich ten doel haar studenten op te leiden om het beroep van tandarts in de volle breedte te beoefenen. De tandarts uit Nijmegen wordt tijdens de opleiding toegerust met extra bekwaamheden uit een te kiezen deelgebied van de tandheelkunde. Hiervoor zijn drie profielen ingericht:

- Reconstructieve profiel;
- Chirurgische profiel;
- Het profiel Kind & Ontwikkeling.

Het mastercurriculum is opgebouwd uit een kerncurriculum van 29 blokken met verschillende omvang. Sommige blokken bestaan (gedeeltelijk) uit een stage. In Bijlage 3 staat een weergave van het kerncurriculum van de masteropleiding.

De blokken in het kerncurriculum van de masteropleiding bouwen voort op de opgedane kennis, vaardigheden en competenties van de bacheloropleiding. De studenten gaven in het gesprek met de commissie aan een duidelijke samenhang te herkennen tussen de bachelor- en masteropleiding. Er wordt volgens de masterstudenten door de docenten voldoende aandacht besteed aan het ophalen van, in de bacheloropleiding, verworven kennis en het voortbouwen en uitbreiden hiervan in complexere theorie, vaardigheden en competenties.

Naast dit kerncurriculum is er een keuzecurriculum dat bestaat uit drie profielen. De studenten kunnen een voorkeur aangeven maar het aantal plaatsen per profiel is beperkt. De keuzeprofielen hebben als doel de competenties van de student op een onderdeel van de tandheelkunde op een iets hoger niveau te ontwikkelen dan vereist in het raamplan.

De docenten en studenten gaven in de gesprekken aan tevreden te zijn over de inrichting van het mastercurriculum. De studenten waarderen de mogelijkheid zich extra te kunnen bekwamen in een deelgebied van de tandheelkunde.

De commissie heeft zich ervan vergewist dat de keuzeprofielen niet ten koste gaan van het gewenste brede profiel van een tandarts. De commissie waardeert de mogelijkheid die wordt geboden voor de studenten om zich te bekwamen in een profiel en vindt dat de opleiding een goede balans heeft gevonden tussen een brede tandartsopleiding enerzijds en profileringsmogelijkheden anderzijds.

De tweedejaars masterstudenten gaven in het gesprek met de commissie aan moeite te hebben met het proces van plaatsing van studenten in een keuzeprofiel. De studenten wordt gevraagd aan het einde van het eerste masterjaar een voorkeur voor een profiel aan te geven en een motivatiebrief te schrijven voor plaatsing in dit profiel. Dit jaar bleken er voor een

bepaald profiel te veel aanvragen te zijn waardoor een aantal studenten is geplaatst in een ander profiel dan de aangegeven voorkeur. Bij deze plaatsing in het afwijkende profiel is door de opleiding uitleg of feedback gegeven aan de individuele studenten waarom zij in het betreffende afwijkende profiel geplaatst zijn. De studenten zijn echter van mening dat het proces van plaatsing erg ondoorzichtig is. Kennelijk hebben niet alle studenten de gegeven informatie als duidelijk ervaren. De commissie raadt de opleiding aan het plaatsingsproces transparant te maken en hierover duidelijk te communiceren met studenten.

2.2 Didactisch concept

Het didactisch concept van de opleidingen is gestoeld op constructivistische uitgangspunten waarbij van de studenten wordt verwacht dat zij actief deelnemen aan het onderwijs en verantwoordelijkheid nemen voor hun leerproces. De curricula bieden de leerstof aan van eenvoudig naar (meer) complex waarbij herhaling een belangrijk onderdeel is.

Het uitgangspunt van een actieve student met eigen verantwoordelijkheid voor het leerproces wordt breed binnen de Radboud Universiteit uitgedragen. Vanwege het karakter van de tandheelkundige opleiding die zich voor een groot deel afspeelt in de (pre)-klinische omgeving met veel interactie tussen student en docent is er sprake van veel contacturen. De opleiding heeft gekozen voor een hybride onderwijsmodel waarin wel uitgegaan wordt van een actieve student met eigen verantwoordelijkheid voor het leerproces, maar met directe begeleiding van de docent.

Bacheloropleiding Tandheelkunde

Zowel de docenten als de coördinatoren van het bacheloronderwijs gaven in de gesprekken met de commissie aan dat de bachelorstudenten moeite hebben verantwoordelijkheid te nemen over hun leerproces. Ook is het soms lastig om bachelorstudenten te motiveren tot een actieve studiehouding. Over deze thema's wordt tijdens stafvergaderingen regelmatig overlegd door docenten.

Een voorbeeld van een activerende leermethode is de wijze waarop theorie bij de tandheelkundige opleiding in Nijmegen wordt behandeld en direct wordt gekoppeld aan het praktijkonderwijs: de docent geeft een hoorcollege over een thema, vervolgens gaan de studenten in groepjes of individueel aan de werk met gestructureerde zelfstudieopdrachten. Hierbij bestuderen de studenten de aangeboden literatuur en worden opdrachten uitgevoerd. Na de zelfstudie volgt een responsiecollege waarin de docent onduidelijkheden toelicht en toetst in hoeverre de studenten de leerstof meester zijn. Bij het praktijkonderwijs wordt vervolgens het thema van deze colleges behandeld in het (pre)-klinisch practicum.

Tijdens het gesprek met de commissie gaven de docenten er blijk van kennis te hebben hoe het didactisch concept is uitgewerkt in de verschillende blokken. De commissie heeft vastgesteld dat de docenten belang hechten aan de actieve werkhouding van de student met eigen verantwoordelijkheid en moeite doen de studenten te ondersteunen deze houding te ontwikkelen.

De commissie heeft blokboeken inclusief zelfstudieopdrachten bestudeerd. Op basis hiervan heeft de commissie vastgesteld dat in de blokboeken de zelfstudieopdrachten de student adequaat ondersteunen door de zelfstudie te structureren.

De studenten gaven aan dat zij zich goed voorbereiden op colleges, zelfstudieopdrachten uitvoeren en de literatuur bestuderen. Ze gaven aan dat als je dit niet doet, de docenten dit

direct opmerken tijdens de bijeenkomsten. Studenten die zich niet hebben voorbereid, worden hierop aangesproken door de docenten en eventueel gevraagd het college te verlaten.

De commissie stelt vast dat het beschreven didactisch concept zichtbaar is vertaald in het curriculum van de bacheloropleiding en het onderwijsleermateriaal zoals blokboeken en zelfstudieopdrachten. De docenten zijn aantoonbaar bezig met het motiveren van studenten om actief deel te nemen aan de studie en spreken studenten aan op hun eigen verantwoordelijkheid. De studenten waarderen deze activerende leervormen evenals de respons van docenten indien actieve deelname niet plaatsvindt.

Masteropleiding Tandheelkunde

Het didactisch concept met de constructivistische uitgangspunten is ook in de masteropleiding zeer duidelijk aanwezig. De student heeft de verantwoordelijkheid over de eigen patiënten en de inplanning van hun behandelingen. Tijdens de gesprekken kreeg de commissie een goede indruk van de eigen verantwoordelijkheid van de masterstudent. De commissie is van mening dat de studenten in deze fase van de studie zelfstandig te werk gaan. De studenten gaven er blijk van de regisseur te zijn van hun eigen studie, hun agenda en, in de kliniek, van het team.

In de klinische blokken staan de behandelplannen en de bespreking hiervan centraal. De student stelt na probleemanalyse een behandelplan op. Dit wordt gepresenteerd tijdens werkgroepen met studenten en minimaal twee stafdocenten. Zowel door studenten als docenten werd in de gesprekken met de commissie aangegeven dat tijdens deze besprekingen een slecht voorbereid behandelplan zonder relevante literatuur niet wordt geaccepteerd.

De commissie stelt dat het didactisch concept goed is uitgewerkt in het mastercurriculum. De student Tandheelkunde is regisseur van het leerproces en de persoonlijke ontwikkeling.

De commissie stelt vast dat de opleidingen er in zijn geslaagd de didactische uitgangspunten zichtbaar te vertalen in de curricula van beide opleidingen.

2.3 Vertaling eindkwalificaties

De commissie heeft nagegaan of de eindkwalificaties van de bachelor- en de masteropleiding adequaat vertaald worden in het onderwijs. Hierbij is in het bijzonder aandacht besteed aan parodontologie en orthodontie, naar aanleiding van de aanbevelingen die zijn geformuleerd door het NVAO-panel dat in 2009 in het kader van de Toets Nieuwe Opleiding (TNO) de driejarige masteropleiding heeft beoordeeld.

De opleidingen in Nijmegen hebben een document opgesteld waarin de eindkwalificaties van de bachelor- en masteropleiding gerelateerd worden aan het raamplan. In dit document wordt per eindkwalificatie aangegeven in welk blok het gewenste eindniveau wordt behandeld en bereikt.

Voorafgaand aan het bezoek heeft de commissie geconstateerd dat dit document voldoende richting geeft aan de blokcoördinatoren voor het vormgeven van de blokken. Tijdens het bezoek heeft de commissie met zowel het management van de opleiding als de docenten en de opleidingscommissie gesproken over dit document, het totstandkomingsproces en hoe het wordt bijgehouden en geëvalueerd. De commissie heeft zich ervan vergewist dat zowel het management, de blok- en lijncoördinatoren, de docenten als de opleidingscommissie inhoudelijk kennis hebben van dit document. De commissie heeft vastgesteld dat er op regelmatige basis wordt gecontroleerd of de eindkwalificaties worden behaald op het

vastgestelde niveau in de verschillende blokken. Het document wordt jaarlijks op volledigheid gecontroleerd door de opleidingsdirecteur en de blok- en lijncoördinatoren.

De commissie stelt vast dat er vanuit de opleidingen voldoende controle bestaat over het waarborgen van eindkwalificaties in de programma's en de verschillende blokken. Daarnaast heeft de commissie geconstateerd dat de docenten bekend zijn met de vastgestelde eindkwalificaties van het blok dat zij verzorgen. De leerdoelen per blok zijn bovendien opgenomen in de studiehandleidingen.

De commissie stelt vast dat het teamconcept een belangrijk thema in de opleiding is en is geïntegreerd in de klinische vakken alwaar de studenten samenwerken met studenten mondzorgkunde.

Tijdens de visitatie heeft de commissie het onderwijsmateriaal en de toetsen en evaluaties van de blokken *Adembaling en circulatie* uit het eerste bachelorjaar en *Functie en functieherstel 3* uit het derde bachelorjaar bestudeerd.

De commissie stelt vast dat het blok *Adembaling en circulatie* een duidelijke structuur bevat en gedetailleerd is uitgewerkt in opdrachten en toetsen. Het accent is gericht op kennisontwikkeling. Het niveau past, volgens de commissie, bij het niveau van de studenten en hun ontwikkeling in deze fase van de bacheloropleiding.

Over het blok *Functie en functieherstel 3* stelt de commissie vast dat de diepgang van de theorie op maat is voor een bacheloropleiding. De kwaliteit van het blokboek is goed. Het blok geeft een goede theoretische basiskennis die vervolgens in vervolgblokken in de kliniek wordt geoefend.

Voor de masteropleiding heeft de commissie het onderwijsmateriaal en de toetsen en evaluaties van de blokken *Tandheelkundige gezondheidszorg 2* uit het eerste masterjaar en *Hoofd en bals vanuit multidisciplinair perspectief* uit het derde masterjaar bestudeerd.

Het blok *Tandheelkundige gezondheidszorg 2* bestaat uit hoorcolleges, een aantal werkgroepen en veel zelfstudie. Uit de onderwijsevaluatie is gebleken dat het blok slecht is beoordeeld door de studenten. Zij vinden de colleges saai, de zelfstudieopdrachten complex en ook de planning van de colleges laat te wensen over. Bij het materiaal vond de commissie de reactie van de blokcoördinator op de uitkomst van de evaluaties van de studenten inclusief een door de coördinator voorgesteld verbeterplan.

In het gesprek met de commissie gaf de blokcoördinator aan dat het blok inderdaad niet goed is onderwezen. Dit komt volgens de coördinator doordat er veel externe docenten betrokken zijn bij dit vak waardoor het moeilijk te organiseren en in te plannen is. De commissie is van mening dat de blokcoördinator goed op de hoogte is van de problemen in dit blok en gaat er van uit dat door het uitvoeren van het opgestelde verbeterplan deze problemen zijn opgelost.

Van het blok *Hoofd en bals vanuit multidisciplinair perspectief* stelt de commissie vast dat de diepgang van de theorie op maat is voor de masteropleiding. De kwaliteit van het blokmateriaal en de zelfstudieopdrachten zijn adequaat.

Orthodontie

Eén van de aanbevelingen voor de masteropleiding bij de TNO in 2009 was het verbeteren van de integratie van de klinische orthodontie in het kerncurriculum. In het raamplan staat het volgende op het gebied van orthodontie beschreven:

“Behandelt, met eenvoudige orthodontische apparatuur, dan wel verwijst, stoornissen in groei en ontwikkeling van het kaakstelsel. Eindniveau bachelor: novice, eindniveau master: learner.”

In de kritische reflectie wordt aangegeven dat het accent in de opleidingen is verschoven naar het maken van behandelplannen en eenvoudige praktische toepassingen in het eerste masterjaar. De student maakt en bespreekt behandelplannen en weet wanneer doorverwijzing noodzakelijk is. In het profiel Kind & Ontwikkeling wordt meer aandacht besteed aan orthodontie en worden ook eenvoudige klinische vaardigheden geoefend. Dit behoort echter niet tot het kerncurriculum.

Zowel in het gesprek met het management van de opleidingen als met de docenten is aangegeven dat het een bewuste keuze is van de opleidingen om in het kerncurriculum op te leiden in de diagnostiek. Het oefenen van klinische vaardigheden op het gebied van orthodontie is in principe niet opgenomen in het kerncurriculum. De studenten en afgestudeerden gaven echter aan in de gesprekken met de commissie dat zij tijdens de studie wel eenvoudige handelingen uitvoeren, ondanks dat dit geen onderdeel is van het kerncurriculum.

De commissie constateert dat de opleidingen de aanbeveling op het gebied van orthodontie hebben uitgevoerd. De opleidingen in Nijmegen voldoen hiermee aan de eindkwalificaties zoals opgenomen in het raamplan. De commissie heeft tevens geconstateerd dat de gestelde eindkwalificatie van de masteropleiding zoals geformuleerd in het raamplan op het gebied van orthodontie voor meerdere uitleg vatbaar is. In principe voldoet de opleiding aan het raamplan, zonder dat de studenten tijdens de studie eenvoudige orthodontie handelingen zelf uitvoeren. De commissie is echter van mening dat het uitvoeren van eenvoudige handelingen binnen de masteropleiding hoort, en pleit ervoor dat studenten worden gestimuleerd om eenvoudige handelingen op het gebied van orthodontie zelf uit te voeren.

Parodontologie

De masteropleiding Tandheelkunde heeft, op advies van de commissie TNO in 2009, zowel het klinische als het theoretische onderwijs op gebied van parodontologie aangepast. In het kerncurriculum van de masteropleiding is 24 uur behandeling van patiënten met parodontitis volgens het paro-protocol toegevoegd en het theoretisch onderwijs is uitgebreid met het blok ‘Parodontium 4’. Daarnaast worden in het Chirurgisch profiel de competenties op het gebied van klinische parodontologie verder ontwikkeld. Dit laatste valt echter buiten het kerncurriculum.

De commissie constateert dat bovenstaande aanpassingen ertoe hebben geleid dat er meer aandacht is voor parodontologie. De eindkwalificaties zoals gesteld in het raamplan worden bereikt. De commissie stelt echter ook vast dat er geen hoogleraar Parodontologie is en er geen klinisch onderzoek wordt gedaan op het gebied van parodontologie. Dit is een gemis voor de studenten. De commissie wil hierbij graag de suggestie doen om de klinische parodontologie beter te bewaken in Nijmegen en om, eventueel in samenwerking met een andere tandheelkundige opleiding, het klinisch onderwijs voor parodontologie te verstevigen.

Internationalisering

In de kritische reflectie geven de opleidingen Tandheelkunde aan dat zij het belangrijk vinden dat studenten internationale ervaring opdoen tijdens hun studie. De commissie heeft vastgesteld dat deze doelstelling tot nu toe onvoldoende is gerealiseerd. Zij vermoedt dat dit komt door de strakke programmering van het bachelorcurriculum, waardoor een buitenlandstage bijna niet mogelijk is zonder studievertraging op te lopen.

Het programma van de masteropleiding geeft meer ruimte voor een buitenlandstage. De opleiding maakt de keuze om de studentenuitwisseling te positioneren in de masteropleiding. Hier is bewust voor gekozen door de opleiding omdat de studenten in de masteropleiding toekomen aan het behandelen van patiënten met meer complexe tandheelkundige problematiek en zij zich in een stadium van de opleiding bevinden waarin meer klinische competenties aan de orde kunnen komen dan in de bachelorfase.

Met het nieuwe derde masterjaar bestaat voor de studenten de mogelijkheid om voor een periode van drie maanden naar het buitenland te gaan. Er zijn voldoende plaatsen beschikbaar in uitwisselingsprojecten. De studenten gaven aan dat buitenlandstages worden gestimuleerd maar dat door de overgang van een tweejarige naar driejarige master nog niet bekend is wanneer de beste periode is om een buitenlandverblijf te plannen. De commissie constateert dat ondanks de uitbreiding van de mogelijkheden voor internationalisering, de faculteit er nog onvoldoende in slaagt studenten te motiveren internationale ervaring op te doen tijdens hun studie in Nijmegen.

De commissie doet de aanbeveling om meer aandacht te besteden aan de eigen internationaliseringsdoelstelling. De commissie adviseert de opleiding een periode aan te duiden in het curriculum waarin het mogelijk is (een deel) van het onderzoek en/of schrijven van de scriptie in het buitenland uit te voeren. De commissie heeft geconstateerd dat een buitenlandverblijf door studenten op dit moment onvoldoende wordt gefaciliteerd in het programma waardoor het minder aantrekkelijk is voor studenten om naar het buitenland te gaan.

2.4 Wetenschappelijke vorming

De opleiding Tandheelkunde aan de Radboud Universiteit Nijmegen heeft drie onderzoekslijnen. De onderzoeksleders van deze onderzoekslijnen zijn betrokken bij de blokken Wetenschappelijke vorming van zowel de bachelor- als de masteropleiding. De onderzoekers binnen de faculteit hebben een rol bij het begeleiden van de onderzoeksstages van de bachelorstudenten en de scripties van de masterstudenten.

Bacheloropleiding Tandheelkunde

In de bacheloropleiding start de wetenschappelijke vorming met de blokken Wetenschappelijke basisvaardigheden 1 - 3. In deze blokken leren student wetenschappelijk onderzoek te doen en hierover te schrijven. In het blok Wetenschappelijke basisvaardigheden 3 doen studenten een wetenschappelijke stage en schrijven zij hierover in twee- of drietallen een scriptie. Studenten worden hierbij begeleid door een stafdocent, bij voorkeur gepromoveerd. De eindresultaten van de onderzoeksstage worden gepresenteerd aan medestudenten.

De commissie stelt vast aan de hand van de blokboeken Wetenschappelijke vorming en de beoordeelde onderzoeksstages dat de wetenschappelijke vorming op juiste wijze plaatsvindt en de aandacht krijgt die nodig is bij een wetenschappelijk opleiding. De commissie constateert dat er gericht aandacht is voor de wetenschappelijke vorming van de studenten en

dat de onderzoekers van de faculteit een zichtbare rol hebben als docent en/of als beoordelaar van onderzoeksstages.

Masteropleiding Tandheelkunde

De wetenschappelijke vorming in de masteropleiding is gericht op het toepassen van wetenschap in de klinische praktijk. Dit gebeurt voor een groot deel tijdens de behandelplanbesprekingen en in het keuzeprofiel. De studenten volgen de blokken “Wetenschappelijke vaardigheden: klinische besliskunde”, “Wetenschappelijke vaardigheden 4: methodologie 2”, “Wetenschappelijke vaardigheden 5” en “Wetenschappelijke vaardigheden 6: onderzoeksstage”. Deze laatste vindt plaats in het derde jaar van de masteropleiding. De dagelijkse begeleiding tijdens de wetenschappelijke stage (onderzoek) wordt uitgevoerd door een stafid, bij voorkeur gepromoveerd. Aan het einde van de stage schrijft de student een scriptie.

De commissie is van mening dat de wetenschappelijke vorming van de masteropleiding voldoet aan de eindkwalificaties van het raamplan. De commissie heeft PICO's en CAT's bekeken en op basis hiervan geconstateerd dat de studenten leren hoe zij literatuur moeten zoeken en systematisch kunnen analyseren. De commissie is zeer te spreken over de besprekingen van de behandelplannen waarin regelmatig wordt verwezen naar literatuur en waar aandacht is voor klinische besliskunde.

De studenten van de tweejarige masteropleiding gaven aan goed begeleid te worden tijdens de stage en het schrijven van de scriptie. Ze beseffen dat dit een belangrijk deel is van de studie en vinden het een duidelijke toegevoegde waarde hebben. De afgestudeerden gaven aan dat zij hebben geleerd *evidence-based* te werken. De commissie stelt vast dat wetenschappelijke vorming structureel is ingebed in de masteropleiding. De opleiding geeft in de kritische zelfreflectie aan nog niet tevreden te zijn en te zoeken naar manieren om de wetenschappelijke scholing via *evidence-based care* nog dichterbij de praktijk te brengen. De commissie ondersteunt deze ontwikkeling.

2.5 Professioneel gedrag

Professionele ontwikkeling is een curriculumlijn in de opleidingen Tandheelkunde in Nijmegen. In deze curriculumlijn ontwikkelen de studenten het professionele gedrag dat hoort bij de rol als tandarts. In zowel de bachelor- als de masteropleidingen werken studenten voor deze lijn aan een portfolio, dat zij voorleggen aan en bespreken met een supervisor. In dit portfolio reflecteren zij op de ontwikkeling van hun professioneel gedrag aan de hand van kritische leerpunten. In de portfolio's worden naast de zelfreflecties ook plannen en doelstellingen, feedback van (pre)-klinische docenten en correspondentie met de supervisor opgenomen.

Bacheloropleiding Tandheelkunde

Het bacheloronderwijs gericht op professioneel gedrag vindt plaats in de blokken Professioneel gedrag 1 - 3. Binnen de blokken houden de studenten een portfolio bij. Ze worden begeleid gedurende hun bacheloropleiding bij de ontwikkeling van professioneel gedrag door dezelfde supervisor. Deze supervisor is een docent van de masteropleiding die niet is betrokken bij het onderwijs van de bacheloropleiding. De studenten moeten opdrachten maken en deze opnemen in het portfolio. In het eerste jaar beschrijven zij bijvoorbeeld hun plannen en doelstellingen voor het eerste studiejaar. Deze bespreken zij met hun supervisor. Tijdens de (pre)-klinische blokken ontvangen de studenten feedback van hun docenten. Deze feedback voegen zij toe aan het portfolio en gebruiken zij bij het schrijven van een reflectie op het eigen functioneren.

In het gesprek met de commissie gaven de studenten aan dat zij het idee achter de blokken van Professioneel gedrag goed vinden, maar de uitvoering teleurstellend. Zij gaven aan dat zij de zelfstudieopdrachten, zeker in het eerste jaar, niet relevant vinden waardoor zij hier weinig tijd en aandacht aan besteden. Daarnaast hebben zij er moeite mee dat hun supervisor hen niet goed kent, en niet betrokken is bij het onderwijs. Zij vinden het moeilijk te praten over de ontwikkeling van hun professionele gedrag omdat deze supervisor hen in de praktijk niet ziet. Zij ervaren de feedback van de supervisor om die reden als weinig zinvol.

De commissie heeft enkele portfolio's van bachelorstudenten ingezien en heeft geconstateerd dat zowel de uitwerking van de opdrachten door de studenten als de feedback hierop door de supervisor beperkt is. De supervisors en studenten gaven aan dat er op basis van de opdrachtverwerking van de studenten een gesprek plaatsvindt tussen student en supervisor. Tijdens dit gesprek wordt het commentaar en de feedback van de supervisor met de student besproken. De student moet zelf een verslag maken van dit gesprek. De verslagen die de commissie heeft gezien van het gesprek tussen student en supervisor zijn zeer beperkt en geven slechts aan dat er een gesprek heeft plaatsgevonden.

De coördinator van de blokken Professionele ontwikkeling in de bacheloropleiding gaf in het gesprek met de commissie aan tevreden te zijn met de opzet van de lijn. Hij gaf aan dat de eerstejaars bachelorstudenten het bijhouden van een portfolio en het maken van de opdrachten in eerste instantie bedreigend vinden, maar dit in de volgende jaren steeds beter kunnen en meer gaan waarderen. Volgens de lijncoördinator geven de supervisors op dit moment weinig feedback op schrift. De reden hiervoor is dat nog niet alle supervisors voldoende getraind zijn om studenten adequaat feedback te geven op professioneel gedrag. De opleiding heeft bewust gekozen voor een supervisor die de student niet kent van het onderwijs. De reden hiervoor is dat de opleiding de student in deze fase van de opleiding wil begeleiden in het professionele gedrag als student en nog niet in de rol als tandarts.

De commissie is van oordeel dat ondanks de aandacht die gegeven is aan de professionele ontwikkeling van bachelorstudenten de uitwerking en resultaten te mager zijn. De opzet van de lijn en de keuzes die hierin gemaakt zijn, zoals de opdrachten en de begeleiding van de studenten, is onvoldoende om het professionele gedrag van de studenten te ontwikkelen. Het is voor de studenten, zeker in het eerste jaar, onduidelijk wat het doel is van het onderwijs op het gebied van professioneel gedrag en welke competenties ontwikkeld moeten worden. De inhoud en de kwaliteit van de inhoud van de bekeken portfolio's laat daardoor te wensen over en de schriftelijke feedback van de supervisor is van onvoldoende kwaliteit. Ook de reacties van de studenten op het onderwijs in deze lijn geven er blijk van dat de invulling van professionele ontwikkeling in de bacheloropleiding moet worden herzien. De commissie is van mening dat de huidige doelstellingen en vereisten van de lijn Professionele ontwikkeling in de bachelor niet voldoende duidelijk zijn. Mede daardoor zijn meerdere aspecten van de professionele ontwikkeling van de studenten niet voldoende zichtbaar in de portfolio's. De commissie doet de aanbeveling de lijn Professionele ontwikkeling, de begeleiding en de toetsing te evalueren en aan te passen zodat het onderwijs in de lijn Professioneel gedrag beter aansluit bij de blokken in het bachelorcurriculum en bij de behoeften van studenten in deze fase van hun opleiding en ontwikkeling.

Masteropleiding Tandheelkunde

Het onderwijs in de masteropleiding gericht op professioneel gedrag vindt plaats in de blokken Professioneel gedrag 4 - 6 en is daarnaast geïntegreerd in de klinische blokken. In het portfolio houden studenten bij wat ze in de kliniek hebben gedaan en verantwoorden ze de keuzes voor bepaalde behandelvormen. De studenten worden begeleid door een supervisor

die tevens hun begeleidend docent is bij de patiëntenbehandeling. Naast behandelplannen worden in het portfolio PICO's en verslagen van wetenschappelijke activiteiten opgenomen, evenals reflectieverslagen en feedback van medestudenten en docenten op behandelplannen. Tijdens de gesprekken in het kader van de curriculumlijn Professioneel gedrag tussen de student en de supervisor worden de stukken in het portfolio besproken in relatie met de gewenste leerdoelen en de professionele ontwikkeling van de student. De student schrijft minimaal twee keer per jaar een zelfreflectie aan de hand van het CanMEDS model.

De commissie heeft een aantal portfolio's van masterstudenten bestudeerd en vindt deze van redelijke kwaliteit. Er staat beschreven wat men heeft gedaan en er wordt bijgehouden hoeveel gesprekken zijn gevoerd. In zelfreflecties beschrijven studenten inzichten die zij hebben opgedaan en de ontwikkeling die zij hebben doorgemaakt. De opgenomen PICO's waren van goede kwaliteit en volgens de regels van de literatuur opgesteld. De schriftelijke inbreng van de supervisor in de portfolio's is beperkt.

Tijdens de gesprekken met masterstudenten heeft de commissie geconstateerd dat de aandacht voor professionele ontwikkeling en het werken aan de portfolio's door hen worden gewaardeerd en ondersteuning geven bij het ontwikkelen van professioneel gedrag. De studenten gaven aan dat met name de gesprekken die plaatsvinden met de supervisor ervoor zorgen dat zij weten waar ze aan moeten werken en waar ze staan op het gebied van hun professionele ontwikkeling. In deze gesprekken wordt vooral aandacht besteed aan de professionele houding en de persoonlijke ontwikkeling hierin. Het is de studenten duidelijk dat de supervisor overleg heeft gehad met andere docenten over de student en er is sprake van adequate en relevante feedback. Van deze gesprekken worden geen verslagen gemaakt.

De commissie stelt vast dat de uitwerking van de portfolio's door de masterstudenten redelijk is. Het professionele gedrag van de studenten ontwikkelt tijdens de opleiding naar behoren naar het niveau van een beginnende tandarts. De feedback wordt in gesprekken gegeven en door de studenten gewaardeerd. De commissie is van mening dat de beperkte schriftelijke feedback in praktijk wordt gecompenseerd door de persoonlijke begeleiding, maar pleit ervoor aan de schriftelijke feedback meer tijd en zorg te besteden.

2.6 Klinische vaardigheden

Bacheloropleiding Tandheelkunde

In de opleidingen zijn theorie en praktijk nauw verweven. De theorie wordt over het algemeen direct toegepast in de praktijk, eerst in het skills lab en later bij patiënten. Studenten nemen deel aan verschillende soorten practica, zoals pre-klinische practica met dierlijk materiaal en practica op de fantoomzaal. Vanaf het tweede jaar behandelen bachelorstudenten in tweetallen patiënten.

Tijdens de visitatie heeft de commissie een rondleiding gekregen door de diverse onderwijsruimten. Hierbij heeft zij gezien dat er voldoende en adequate faciliteiten beschikbaar zijn voor het trainen van klinische vaardigheden. Drie avonden per week is de fantoomzaal geopend zodat studenten hun manuele vaardigheden kunnen oefenen. De studenten benoemden in de gesprekken met de commissie deze avondopenstelling meermalen. Zij waarden het bijzonder dat op deze manier extra mogelijkheden tot oefenen wordt geboden. De commissie is van oordeel dat er voldoende aandacht is voor klinische vaardigheden in de verschillende onderdelen van het bachelorcurriculum.

Zowel docenten als studenten gaven aan dat practica starten en afsluiten met een bijeenkomst waarbij de studenten en klinisch docenten die op zaal werken of hebben gewerkt aanwezig zijn. Klinische docenten zijn docenten die parttime werken in het klinisch onderwijs van de opleiding en daarnaast (extern) als tandarts werkzaam zijn in een praktijk. Bij deze bijeenkomsten zijn naast de studenten en klinisch docenten, altijd minimaal twee stafleden aanwezig voor begeleiding. De bijeenkomsten hebben als doel de behandelingen te bespreken die uitgevoerd moeten worden of uitgevoerd zijn. De studenten worden tijdens deze bijeenkomsten aangemoedigd behandelplannen te presenteren, elkaar feedback te geven en samen te werken in het zorgdragen van de juiste behandeling van de patiënt. De commissie waardeert deze integratie van klinische vaardigheden met professionele vaardigheden.

Het gebruiken van e-learning voor het ontwikkelen van klinische vaardigheden zoals simulaties wordt in Nijmegen niet toegepast. De docenten van de klinische onderwijslijn gaven aan nauw contact hierover te hebben met het ACTA maar vinden de resultaten op dit moment nog onvoldoende. E-learning en simulatieonderwijs (Simodont) zoals deze nu gebruikt worden bij het ACTA, zijn een aanvulling op het (pre)-klinisch onderwijs en geen vervanging ervan. Als aanvulling op het huidige onderwijs vinden de opleidingen in Nijmegen de investering te kostbaar. In de kritische zelfreflectie staat aangegeven dat ICT en e-learning speerpunten zijn voor de komende jaren. In het gesprek met het management is dit ook door het management bevestigd. De commissie is echter van mening dat de opleidingen een meer proactieve houding moeten ontwikkelen ten aanzien van e-learning en simulaties. Zij adviseert de opleidingen op korte termijn een visie te ontwikkelen over het gebruik van e-learning en samen met andere tandartsopleidingen, uit binnen- en buitenland hierover van gedachten te wisselen.

Masteropleiding Tandheelkunde

De masteropleiding is gericht op het uitbreiden van de klinische vaardigheden. Belangrijk hierbij is het uitvoeren van voldoende verrichtingen. Docenten en studenten gaven aan dat studenten over het algemeen toekomen aan de minimale hoeveelheid verrichtingen die zijn vastgesteld per blok en behandeling. Er wordt veel energie gestoken in het werven van voldoende patiënten voor de verschillende verrichtingen maar dit lukt niet altijd. Met name voor kroon- en brugbehandelingen is het moeilijk voldoende patiënten te vinden. Bij een tekort aan patiënten voor het behalen van het minimaal aantal verrichtingen, wordt in overleg met de docenten, de betrokken student en de examencommissie naar een oplossing gezocht, zodat de student geen studievertraging hierdoor oploopt.

De commissie heeft tijdens de gesprekken met docenten van de masteropleiding geconstateerd dat er een minimaal aantal punten is vastgesteld dat moet worden behaald voor de beoordeling van de klinische vaardigheden en de tandheekkundige verrichtingen per blok. Een complexere behandeling leidt daarbij tot meer punten dan een eenvoudige behandeling. Het is voor de commissie niet duidelijk geworden hoe het gedefinieerd minimaal aantal verrichtingen per blok gekoppeld is aan het een minimum aantal punten. Of anders gezegd: is het mogelijk met complexe behandelingen te voldoen met minder dan het gedefinieerde minimaal aantal verrichtingen? De commissie verwacht dat de verschillen tussen punten en verrichtingen niet zeer groot zijn maar adviseert een duidelijke lijn te ontwikkelen voor het vaststellen van het behalen van de eindkwalificaties.

In principe werkt een student elk jaar met een andere klinische docent samen op zaal. De studenten waarderen het werken op zaal in de kleine groepen en met de klinisch docenten zeer. De commissie heeft op basis van het gesprek met de studenten en na bestudering van de

onderwijsevaluaties, vastgesteld dat de studenten de begeleiding van klinisch docenten als goed ervaren.

Net als bij de bacheloropleiding staan in de masteropleiding in de klinische blokken het behandelplan en de bespreking hiervan centraal. Studenten stellen na een probleemanalyse een behandelplan op waaruit het feitelijk handelen of juist het afzien daarvan volgt. Bij deze werkgroepbesprekingen van de behandelplannen zijn altijd minimaal twee docenten aanwezig. Studenten presenteren tijdens werkgroepen het behandelplan voor hun patiënt. De aanwezige studenten en docenten stellen vragen over het behandelplan aan de student die heeft gepresenteerd, en kunnen suggesties doen ter verbetering. Tijdens deze werkgroepbespreking wordt ook aandacht besteed aan *best practices* en *evidence-based care*. Na de bespreking voert de student zelf de behandeling uit in de kliniek. De student is verplicht om minimaal twee behandelplannen per jaar uit te werken via de PICO-systematiek en om een CAT (*critically appraised topic*) op te stellen. De uitwerking via de PICO-systematiek en de CAT worden opgenomen in het portfolio van de student.

In de gesprekken met docenten, studenten en afgestudeerden heeft de commissie kunnen vaststellen dat het maken en bespreken van behandelplannen veel bijdraagt aan de kennis, houding en het gedrag van de studenten. De manier van werken wordt door zowel de stafdocenten, presenterende studenten en de overige studenten gewaardeerd en heeft ook na de opleiding een belangrijke meerwaarde. De afgestudeerden gaven aan dat zij van deze behandelplanbesprekingen hebben geleerd om te werken volgens een goede structuur die een houvast biedt in de praktijk. De commissie is enthousiast over de gekozen werkwijze en besprekingen van de behandelplannen. Zij waardeert de wijze waarop vaardigheden, wetenschap en professionele ontwikkeling geïntegreerd worden.

Het teamconcept is één van de onderscheidende elementen van de opleidingen Tandheelkunde van de Radboud Universiteit Nijmegen. Uit de gesprekken met docenten en studenten heeft de commissie opgemaakt dat de tandartsstudent vanaf het tweede masterjaar aan de stoel samenwerkt met een student mondzorgkunde. Dit team van tandartsstudent en mondzorgstudent is minimaal één jaar gezamenlijk verantwoordelijk voor de zorg van hun patiënten. Tijdens de rondleiding in de kliniek heeft de commissie de samenwerking in deze teams kunnen observeren.

De commissie heeft telefonisch gesproken met enkele begeleiders van de praktijkstage die onderdeel is van de lijn Integrale tandheelkunde in het derde masterjaar. Deze stage wordt geboden in geselecteerde tandartspraktijken in de regio. De commissie heeft over de supervisie en de leeromgeving een uitgesproken positief oordeel. De stage bereidt studenten uitstekend voor op de dagelijkse praktijk van de tandheelkunde. Zowel de stagebegeleiders als de studenten zijn erg enthousiast over de stage. De commissie is van mening dat de stage een meerwaarde is voor de opleiding en de studenten een goed beeld geeft van het werken in de beroepspraktijk. De commissie heeft geconstateerd in de gesprekken met stagebegeleiders en de studenten dat de studenten tijdens de stages zelfstandig patiënten behandelen en daarbij gevraagd en ongevraagd begeleid worden.

In de kritische reflectie staat beschreven dat de opleiding werkt aan een herontwerp van de patiëntlogistiek. Hiervoor is in 2011-2012 een pilot uitgevoerd in het tweede jaar van de bacheloropleiding waarbij patiënten centraal werden opgeroepen door de patiëntenadministratie en niet door de studenten zelf. In de gesprekken met docenten en studenten bleek dat er onduidelijkheid bestaat over de werkwijze rondom de patiëntlogistiek in deze pilot en hoe nu verder. Het is onduidelijk wie verantwoordelijk is voor het inplannen

van de patiënten. De commissie constateert dat deze onduidelijk nog steeds aanwezig is. De commissie raadt de opleiding aan om naar aanleiding van de pilot een beslissing te nemen, de voorgenomen logistiek zorgvuldig te implementeren en hierover helder te communiceren.

2.7 Studielast en studeerbaarheid

In Bijlage 4 zijn gegevens opgenomen over de instroom, studielast en de rendementen van de bachelor- en masteropleiding. De numerus fixus is vastgesteld op 67 studenten. De plaatsing vindt plaats op basis van lotingscategorie A, via de decentrale toelatingsprocedure of gewone loting.

De commissie stelt vast dat er sprake is van een gemiddeld rendement van 68% voor de propedeuse na 1 jaar waarbij gemeld moet worden dat het rendement in jaar 2009 met 55% bijzonder laag is. Gemiddeld 78% van de her-ingeschreven studenten heeft na vier jaar het bachelordiploma gehaald. De commissie constateert dat dit boven het streefrendement van 70% ligt. Over de driejarige masteropleiding zijn nog geen gegevens beschikbaar, omdat de eerste studenten komend jaar afstuderen.

Het rendement bevestigt de indruk van de commissie dat er geen sprake is van echte struikelblokken in de opleidingen. Potentiële struikelblokken die zijn opgemerkt, zijn adequaat herontwikkeld. De studenten gaven aan dat, behalve bij de lijn Professioneel gedrag in de bacheloropleiding, de diepgang van de blokken en de stof goed is. Er zit een adequate lijn in het programma en de complexiteit van de leerstof bouwt op. De begeleiding door zowel studieadviseur als docenten is goed.

De studielast is hoog door het grote aantal verrichtingen dat geoefend moet worden en de aantallen patiënten die daarvoor nodig zijn. Studenten lopen hierdoor echter geen studieovertraging op.

De commissie stelt vast dat de studenten in zowel het bachelor- als masterprogramma de studie kunnen behalen binnen de daarvoor gestelde termijn. Er is niet veel ruimte om het programma aan te passen op basis van persoonlijke wensen van studenten. Voor studenten die op zoek zijn naar meer uitdaging is er de mogelijkheid om deel te nemen aan het Honours Programme. Er is een universiteitsbreed interdisciplinair programma en een programma per faculteit.

2.8 Onderwijsgevend personeel

De opleidingen Tandheelkunde zijn onderdeel van de Faculteit der Medische Wetenschappen en nemen hierbinnen door de tandheekundige patiëntenbehandeling een bijzondere plek in. Het tandheelkundeonderwijs wordt voor ongeveer 80% verzorgd door docenten die werkzaam zijn binnen de afdeling Tandheelkunde.

De commissie heeft vastgesteld dat het onderwijs in de bachelor- en masteropleidingen wordt verzorgd door zeer betrokken en gemotiveerde docenten. De commissie heeft kennis genomen van een overzicht van het ingezette personeel en heeft gezien dat onderzoekers actief zijn in de opleidingen, naast de docenten die actief zijn op het gebied van patiëntenzorg. Tijdens de gesprekken, maar ook uit de opmerkingen van studenten en afgestudeerden is de commissie ervan overtuigd geraakt dat er een goede samenwerking is tussen de docenten, onderzoekers, management en alle andere gremia die werken aan het onderwijs van de opleidingen Tandheelkunde.

Er zijn afspraken gemaakt met contacten in het werkveld over stagespecifieke aspecten. De stagebegeleiders hebben contact met de blokcoördinatoren en begeleiders van studenten over de werkwijze en de evaluatie van de studenten. De commissie heeft telefonisch met een aantal stagebegeleiders gesproken en is ervan overtuigd dat de studenten op adequate wijze worden begeleid en beoordeeld.

De staf-student ratio is gemiddeld 1 op 13. Zowel de bachelorstudenten, masterstudenten als de afgestudeerden gaven aan in de gesprekken met de commissie dat de docenten goed bereikbaar zijn en dat er veel begeleiding is. De betrokkenheid van de docenten bij het onderwijs is groot.

Het UMC St. Radboud heeft een docentprofessionaliseringsbeleid waarbinnen wordt voorzien in een uitgebreid en gewaardeerd pakket van cursussen. Via onderwijskwalificatietrajecten kunnen docenten werken aan een onderwijskwalificatie op verschillende niveaus en verschillende onderwijslijnen zoals theoretisch onderwijs, begeleiden van onderzoeksstages en praktisch klinisch onderwijs. De commissie constateert aan de hand van het overzicht van ingezet personeel dat meer dan 60% van de docenten in bezit is van een onderwijskwalificatie of hiermee bezig is. Dit is inclusief de klinisch docenten die in deeltijd werken voor de opleidingen.

Naast deze onderwijskwalificatie werken de opleidingen aan het verbeteren van de kalibratie van de beoordelingen van de docenten van de klinische vaardigheden waar vaak klinisch docenten bij betrokken zijn. Drie maal per jaar wordt een staftraining georganiseerd waar alle docenten van klinische vaardigheden bij aanwezig zijn. Tijdens de staftraining wordt aandacht besteed aan het beoordelen van werkstukken en het beoordelen op CanMEDS competenties. De studenten ervaren een verbetering in de gelijkheid van de beoordelingen door de docenten. Zij gaven echter ook aan dat alle studenten weten dat er verschillen zijn in de beoordelingen van docenten en dat je daaraan went gedurende de opleidingen. Deze verschillen zijn echter zelden in die mate dat deze problemen opleveren in de voortgang in de studie.

De docenten geven in de gesprekken aan dat zij vinden dat het geven van onderwijs wordt gewaardeerd. Zij refereren hierbij aan de mogelijkheid tot het verkrijgen van het predicaat (junior) principal lecturer (j)PL.

De commissie is onder de indruk van het draagvlak voor de kwaliteit van onderwijs en de waardering die hieraan wordt gegeven. Vanuit de faculteit is aandacht voor het motiveren van docenten voor onderwijstaken door inzet van onderwijs adequaat te belonen en onderwijs en onderzoek gelijkelijk te waarderen. De commissie ziet dat de opleidingen aantoonbaar hebben gewerkt aan de docentprofessionalisering voor zowel de stafdocenten als de klinisch docenten.

De commissie ziet ook een pijnpunt op het gebied van personeel. De druk op het huidige personeel is door de vele veranderingen in de organisatie en de ontwikkeling van het curriculum van het derde masterjaar bijzonder groot. Er zijn een aantal cruciale onderwijsvacatures waardoor de commissie de indruk heeft dat de druk nog net kan worden gedragen door het huidige docentencorps.

2.9 Opleidingsspecifieke voorzieningen en studiebegeleiding

In zowel de bachelor- als de masteropleiding wordt een verplichte kernboekenlijst gehanteerd. Deze boeken bieden een goede toegang tot de verschillende deelgebieden van de

tandheelkunde en daaraan gerelateerde wetenschapsgebieden. Op de A-lijst staan de boeken die tot de verplichte boekenlijst behoren. De B-lijst bevat overige boeken die in het onderwijs worden gebruikt.

In zowel de bachelor- als de masteropleiding wordt daarnaast gewerkt met blokboeken. In het blokboek staat de inhoud van het blok beschreven, de doelstellingen, zelfstudie- en werkgroepopdrachten, informatie over toetsing, coördinatie en roosters. In de bacheloropleiding zijn de blokboeken te raadplegen via de digitale leeromgeving Blackboard.

Tijdens de gesprekken met de bachelor- en masterstudenten werd bijzonder waarderend gesproken over de korte lijnen tussen studenten en docenten. De docenten zijn erg betrokken bij het onderwijs en de begeleiding van de studenten wordt door de studenten als goed beoordeeld. Deze betrokkenheid en de korte communicatielijnen tussen docenten en studenten is ook genoemd in de gesprekken met de docenten. Ook zij waarderen de korte communicatielijnen tussen studenten en docenten. De studenten zijn bovendien zeer betrokken bij het onderwijs. Per jaar is er een jaarvertegenwoordiging van studenten en in veel commissies hebben studenten een vaste rol.

Ondanks de korte communicatielijnen is er miscommunicatie ontstaan over een aantal zaken tussen de bachelorstudenten en met name het management van de opleiding. De bachelorstudenten gaven tijdens het gesprek met de commissie blijk van een aantal knelpunten in hun opleiding die naar hun mening meerdermalen zijn aangegeven, maar niet worden opgelost. Deze knelpunten heeft de commissie besproken met de docenten en het management van de opleiding. Voor alle punten blijkt dat in de praktijk het ervaren knelpunt veel genuanceerder ligt dan gepercipieerd door de bachelorstudenten en dat er transparante en beargumenteerde beslissingen zijn genomen door het management met betrekking tot deze knelpunten. De commissie constateert dat er miscommunicatie is tussen management en bachelorstudenten over beslissingen en beweegredenen achter genomen beslissingen. De commissie is van mening dat de communicatie tussen bachelorstudenten en de opleiding structurele aandacht verdient.

Tijdens de rondleiding heeft de commissie kennisgenomen van de onderwijsvoorzieningen waarover de opleidingen beschikken. In Bijlage 4 is hiervan een overzicht opgenomen. De commissie is van mening dat de onderwijsvoorzieningen volstaan voor het onderwijs en het aantal studenten. De commissie waardeert de avondopenstelling van de fantoomzaal. Zonder extra inzet van personeel geeft dit studenten de mogelijkheid hun preklinische vaardigheden extra te oefenen.

De studenten worden naar het oordeel van de commissie goed ondersteund in hun opleiding. Eerstejaars studenten worden intensief begeleid en actief uitgenodigd voor een gesprek met de studieadviseur. Bij tegenvallende resultaten worden studenten direct opgeroepen voor een extra gesprek. Bij studievertraging van meer dan drie maanden worden studenten, ook in hogere jaren van de opleiding, uitgenodigd voor een gesprek. De commissie is zeer positief over de ondersteunende rol van de studieadviseur en de manier waarop zij de rol heeft ingericht.

2.10 Opleidingsspecifieke kwaliteitszorg en verbeteringen naar aanleiding van de vorige visitatie

Voor het meten van de kwaliteit van het onderwijs is een evaluatieprocedure opgezet. Elk blok wordt na afloop via een digitaal systeem geëvalueerd. De blokcoördinator ontvangt de resultaten van deze evaluaties en bespreekt deze met het docententeam van het blok en met

de jaarvertegenwoordiging van de studenten. De blokcoördinator schrijft een reflectie op de resultaten van de evaluatie en stelt eventueel verbeterpunten voor. Deze reflectie gaat met de resultaten van de evaluaties naar het management van de opleiding en de opleidingscommissie. Het management bespreekt de reflectie en de resultaten en bepaalt of verdere (re)actie van het management noodzakelijk is.

In de notulen van het management en de opleidingscommissie blijkt dat deze procedure wordt gevolgd. In de notulen van het management staat aangegeven welke acties plaatsvinden naar aanleiding van de reflectie en de resultaten van de evaluatie.

In de kritische zelfreflectie signaleert de opleiding dat de respons op de digitale evaluaties laag is, namelijk rond de 30%. De studenten gaven in het gesprek aan dat dit onder andere komt door de digitalisering van de evaluaties en de vele vragen die beantwoord moeten worden, soms zelfs boven de 100. De commissie constateert dat de evaluatieprocedure goed wordt uitgevoerd maar dat de lage respons van de studenten zorgwekkend is. De opleidingen wordt geadviseerd een manier te vinden om deze respons te verhogen.

In de kritische reflectie is aangegeven wat de speerpunten zijn voor de komende jaren; de ontwikkelingen op het gebied van ICT en e-learning en het behandelen van patiënten in externe praktijken. In het gesprek met het management tijdens de visitatie heeft de commissie geconstateerd dat het management op dit moment inderdaad nadenkt over ICT en e-learning en dan met name in het kader van de renovatie van het onderwijsgebouw. Gezien de veranderingen in het onderwijs door de renovatie en de ontwikkelingen op het gebied van e-learning constateert de commissie dat de opleidingen gebaat zouden zijn bij meer onderwijskundige ondersteuning. Het management heeft beaamd dat deze ondersteuning gewenst zou zijn maar dat er sprake is van financiële krapte.

Naar aanleiding van verschillende knelpunten die tijdens de visitatie zijn geconstateerd, adviseert de commissie de opleidingen Tandheelkunde de onderwijskundige expertise van de faculteit uit te breiden. Met deze expertise kunnen de volgende knelpunten binnen de opleiding inhoudelijk worden opgepakt en uitgewerkt

- De invulling van de rol van de supervisor in de lijn Professionele ontwikkeling in de bacheloropleiding;
- Het verkrijgen van een betere respons op de blokevaluaties van studenten door het aanpassen van de inhoud, wijze en/of vraagstelling van de evaluaties;
- Het uitwerken van (internationale) samenwerking met andere Tandartsopleidingen op gebied van e-learning en het ontwikkelen van een visie gericht op de toekomst op gebied van e-learning en simulaties ter ondersteuning van het onderwijs;
- Het meer integreren van buitenlandse stages in het curriculum zodat de studenten beter gefaciliteerd worden en het uitvoeren van een internationale stage meer aantrekkelijker wordt, ondanks de druk op studieresultaten.

De commissie heeft tijdens alle gesprekken expliciet aandacht besteed aan de aanbevelingen uit de vorige visitatierapporten: Bacheloropleiding Tandheelkunde 2006 en Masteropleiding Tandheelkunde 2009. De commissie heeft aan de hand van de lijst van aanbevelingen uit deze rapporten vastgesteld dat het merendeel van de aanbevelingen is opgevolgd.

Hieronder wordt een overzicht gegeven van de aanbevelingen en een beschrijving hoe en in welke mate deze aanbevelingen zijn opgevolgd door de opleidingen.

Bacheloropleiding Tandheelkunde

- Verdere invoering van het teamconcept

Het teamconcept is vanaf het tweede jaar van de bacheloropleiding een integraal onderdeel van de curriculumlijn Integrale tandheelkunde. De masterstudenten werken in hun eerste en derde jaar intensief samen met een student mondzorg. Tijdens de gesprekken met studenten heeft de commissie geconstateerd dat het teamconcept geïntegreerd is in de curricula van de opleidingen. Tijdens de rondleiding heeft de commissie de samenwerking tussen tandheelkunde studenten en mondzorgstudenten aan de stoel aanschouwd. De opleiding heeft voldaan aan deze aanbeveling.

- Ergonomie meer en beter plaats geven in het onderwijs

In de kritische reflectie staat beschreven hoe ergonomie expliciet is opgenomen in de doelstellingen van praktische blokken zoals “Restauratie van gebitselementen 1” en “Parodontium 1”. In gesprekken met studenten, tijdens de rondleiding is door hen aangegeven dat zij regelmatig aangesproken worden door zowel stafdocenten als klinisch docenten op hun (lichaams)-houding. De opleiding heeft voldaan aan deze aanbeveling.

- Kwaliteit van communicatie en inspraak verbeteren

Tijdens de gesprekken met het management, de docenten en de studenten is regelmatig aangegeven dat de lijnen kort zijn binnen de opleiding. Studenten die een probleem ervaren met een blok of een docent, weten de jaarvertegenwoordigers goed te vinden. De jaarvertegenwoordiging en de communicatie tussen hen en de blokcoördinatoren en docenten verloopt voor alle partijen naar wens. In veel commissies zijn studenten vaste leden van de commissie. De opleiding heeft voldaan aan de aanbeveling om de inspraak van de studenten te versterken. De communicatie tussen het management van de opleiding en de studenten is nog niet optimaal en behoeft blijvende aandacht.

- Verbeteren studiebegeleiding

In de kritische zelfreflectie is de nieuwe rol van de studieadviseur beschreven. In de gesprekken met de studenten en met de studieadviseur heeft de commissie zich ervan vergewist dat de nieuwe invulling van de rol van studieadviseur en de procedures goed functioneren. De studenten weten de studieadviseur goed te vinden en waarderen de manier van werken. De studieadviseur kent alle studenten en de achtergronden van eventuele studieovertragingen. De opleiding heeft voldaan aan deze aanbeveling.

- Verbetering studierendement

Het studierendement van de opleiding Tandheelkunde is voldoende. Zie hiervoor ook 2.1.6. De opleiding heeft voldaan aan deze aanbeveling.

- Onderwijs competentiegericht inrichten

Met de ontwikkeling van het driejarig mastercurriculum is ook aandacht besteed aan het bachelorcurriculum. De commissie heeft blokboeken, portfolio's en beoordelingsformulieren geanalyseerd en geconstateerd dat het competentiegericht onderwijs wordt toegepast in de opleiding. De opleiding heeft voldaan aan deze aanbeveling.

Masteropleiding Tandheelkunde

- Betere integratie klinische orthodontie in het kerncurriculum

De opleiding Tandheelkunde in Nijmegen heeft gekozen om in het kerncurriculum het accent te verschuiven naar diagnostiek, behandelingsplannen opstellen en verwijzen. De studenten die kiezen voor het profiel Kind & Ontwikkeling krijgen pre-klinische training met

orthodontieapparatuur en voeren praktijkstages uit. In de gesprekken met studenten en afgestudeerden blijkt dat er eenvoudige handelingen worden uitgevoerd in het kerncurriculum. De commissie constateert dat voldaan is aan de aanbeveling.

- Meer aandacht voor klinische parodontologie

In de kritische zelfreflectie wordt beschreven dat studenten in het eerste masterjaar minimaal 24 uur besteden aan behandelingen van patiënten met parodontitis volgens het paro-protocol. Het theoretische onderwijs is uitgebreid met het blok Parodontium 4. In het keuzeprofiel Chirurgisch Profiel worden de kennis en vaardigheden van de studenten ontwikkeld tot het competentie+ niveau. De commissie constateert dat de opleiding heeft voldaan aan de aanbeveling meer aandacht te besteden aan klinische parodontologie.

- Inbedding van het teamconcept in de opleiding

In de masteropleiding is het teamconcept geïntegreerd in de patiëntenbehandelingen. De studenten Tandheelkunde en Mondzorgkunde werken in teamverband een jaar samen in de kliniek. De commissie heeft dit tijdens de rondleiding gezien en heeft met zowel studenten Tandheelkunde als Mondzorgkunde gesproken over deze samenwerking. De studenten waarderen de samenwerking met elkaar en voelen zich, door de nadruk die hierop wordt gelegd, goed voorbereid op het werken in de tandartsenpraktijk. De opleiding heeft voldaan aan deze aanbeveling.

- Samenwerking tussen onderzoek en onderwijs

Tijdens de gesprekken met docenten is aangegeven dat de wetenschappelijke vorming van de studenten begeleid wordt door stafdocenten, met voorkeur gepromoveerde. De onderzoekers van de faculteit verzorgen de theoretische blokken Wetenschappelijke vorming en begeleiden de bachelor- en masterstudenten bij het opzetten en uitvoeren van een onderzoeksvoorstel en het schrijven van de scriptie. De beoordeling wordt ook door hen verzorgd. De commissie constateert dat de opleiding aan deze aanbeveling heeft voldaan.

- Continue patiëntenwerving

Patiëntenwerving blijft een punt van zorg voor de opleidingen. Met name patiënten voor een kroon- of brugbehandeling zijn in geringe mate beschikbaar waardoor er druk ontstaat bij de studenten om het noodzakelijke aantal verrichtingen te behalen. Alhoewel de studenten aangeven geen vertraging op te lopen door patiëntentekort, heeft de commissie van studenten signalen opgevangen dat deze geringe beschikbaarheid druk oplevert tijdens de studie. Er worden oplossingen gecreëerd om geen vertraging op te lopen zoals pre-klinische opdrachten of behandeling door koppels studenten. Deze oplossingen worden voorgelegd aan en goedgekeurd door de examencommissie. De commissie constateert dat de opleiding zich sterk inzet voor de patiëntenwerving maar dat dit een voortdurende punt van zorg blijft.

- Kalibratie van adviezen van klinische docenten

De opleiding heeft de afgelopen jaren veel aandacht besteed aan de kalibratie van de adviezen en beoordelingen van studenten door de klinisch docenten. De klinisch docenten zijn docenten die naast hun docentschap ook (extern) als tandarts werkzaam zijn in de praktijk. De docenten volgen minimaal drie keer per jaar een staftraining waarin de gelijkgeschiktheid van de wijze van begeleiden en beoordelen een belangrijk onderdeel is. De stafdocenten brachten in de gesprekken met de commissie naar voren dat zowel de stafdocenten als de klinisch docenten de studenten en hun werkstukken steeds meer op vergelijkbare wijze beoordelen. Door structureel te overleggen zitten ze steeds vaker op een lijn. Ook geven ze aan dat door de aanwezigheid bij de besprekingen van de behandelplannen de kalibratie steeds meer op orde is. De studenten gaven aan geen problemen te hebben met de verschillen

tussen de beoordelingen van de docenten. Zij geven aan dat de verschillen nooit dermate groot zijn dat het vertraging in de studie oplevert. De commissie constateert dat de studenten de begeleiding en de beoordelingen van de stafdocenten en klinisch docenten voldoende uniform ervaren. De commissie stelt vast dat deze aanbeveling voldoende is opgevolgd. De commissie geeft wel aan dat dit natuurlijk altijd een punt van aandacht zal blijven.

- Meer aandacht voor een brede academische vorming in de masteropleiding

Omdat het derde jaar van de masteropleiding per 1 september 2012 van start is gegaan, waren er ten tijde van de visitatie nog geen afstudeerwerken beschikbaar. De commissie heeft daarom aandacht besteed aan de blokken Wetenschappelijke vorming en de PICO uitwerkingen en *Critically Appraised topics*. De commissie constateert dat de opleiding voldoet aan de aanbeveling maar ondersteunt de opleiding in haar visie dat de wetenschappelijke scholing dichter bij de praktijk gebracht kan worden.

De commissie stelt vast dat het kwaliteitssysteem zo is opgezet dat verbetermogelijkheden binnen de opleidingen worden gesignaleerd waarbij zowel docenten als studenten voldoende inspraak hebben. Gesignaleerde verbeterpunten worden adequaat doorgevoerd in het onderwijs.

Overwegingen

De commissie constateert dat er sprake is van een onderwijsleeromgeving waar onderwijs wordt gewaardeerd en belangrijk wordt gevonden door studenten, docenten en overige partijen zoals geaffilieerde instellingen en bij de opleiding betrokken tandartsenpraktijken. Het is de commissie opgevallen dat de studenten positief zijn over het onderwijs en de docenten.

De opleidingen beschikken over gemotiveerde, betrokken docenten die goed op de hoogte zijn van de curricula. Er wordt veel tijd en aandacht besteed aan de vormgeving van de onderwijsprogramma's. De inzet van onderwijstaken wordt adequaat beloond en gelijkelijk gewaardeerd met onderzoekstaken. De commissie oordeelt dat de verantwoordelijken zicht hebben op de kwaliteit van het onderwijs en verbetermogelijkheden worden gesignaleerd en doorgevoerd.

De commissie heeft vastgesteld dat alle eindkwalificaties uit het raamplan adequaat vertaald zijn in het onderwijs van de opleidingen en dat er voldoende aandacht is voor onderwijs gericht op klinische vaardigheden en wetenschappelijke vorming. De commissie concludeert dat het onderwijs in professioneel gedrag in de bacheloropleiding onvoldoende is uitgewerkt en verbeteringen behoeft. In de masteropleiding is het onderwijs van de lijn Professioneel gedrag voldoende.

De voorzieningen zijn adequaat om studenten te trainen op het gebied van klinische vaardigheden. De commissie kan zich vinden in het blokkensysteem maar is van mening dat met name in de bacheloropleiding de samenhang tussen blokken en curriculumlijnen onduidelijk en ondoorzichtig is. Het curriculum zou gebaat zijn bij sterkere lijnen die geïntegreerd zijn in het blokkensysteem. Het didactisch concept is volgens de commissie zowel in de kritische zelfreflectie als in de gesprekken duidelijk beschreven en is goed geïntegreerd in beide opleidingen.

De behandelplannen en de bespreking hiervan in werkgroepen wordt door de commissie bijzonder gewaardeerd.

Conclusie

Bacheloropleiding Tandheelkunde: de commissie beoordeelt Standaard 2 als **voldoende**.

Masteropleiding Tandheelkunde: de commissie beoordeelt Standaard 2 als **voldoende**.

Standaard 3: Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd.

Toelichting:

Het gerealiseerde niveau blijkt uit de tussentijdse en afsluitende toetsen, de afstudeerwerken en de wijze waarop afgestudeerden in de praktijk of in een vervolgopleiding functioneren. De toetsen en de beoordeling zijn valide, betrouwbaar en voor studenten inzichtelijk.

Bevindingen

In deze standaard worden de bevindingen ten aanzien van de toetsing weergegeven (3.1) en wordt vervolgens de vraag beantwoord of studenten de beoogde eindkwalificaties van de opleidingen realiseren (3.2).

3.1 Toetsing

De commissie heeft tijdens het visitatiebezoek de uitgangspunten van toetsing, de procedures rondom toetsing en het functioneren van de examencommissie bestudeerd. Zij heeft hiertoe tijdens de visitatie gesproken met studenten, docenten en de examencommissie. De commissie heeft ook verschillende toetsmaterialen bestudeerd. Hierbij heeft de commissie vooral aandacht besteed de beoordelingsprotocollen die worden gehanteerd bij het toetsen van klinische vaardigheden en professioneel gedrag.

Toetsing binnen de opleidingen Tandheelkunde wordt gezien als een integraal onderdeel van het onderwijs dat aansluit op de leerdoelen van het curriculum. De opleidingen hebben gekozen voor een toetsbenadering waarbij er aandacht is voor het totale pakket van toetsing. Afzonderlijke toetsen moeten van goede kwaliteit zijn maar de kwaliteit van de toetsing hangt ook af van het totale pakket van toetsing. De kritische reflectie geeft als voorbeeld de toetsing in de (pre)-klinische blokken, waarbij meerdere opeenvolgende momenten worden gekozen voor het toetsen van de motorische vaardigheden.

Naast de genoemde toetsbenadering kiezen de opleidingen ook voor een hoge frequentie van toetsing. Hierbij is het uitgangspunt dat regelmatige toetsing de studenten stimuleert tot studeren en hen een beeld geeft van hun ontwikkeling ten aanzien van de eindkwalificaties.

De opleidingen hanteren een mix van toetsen die toegesneden zijn op het toetsen van de te behalen competenties zoals bloktoetsen en beoordelingsprotocollen. Een overzicht van de toetsen in de bachelor- en masteropleidingen is opgenomen in Bijlage 8.

De commissie onderschrijft de uitgangspunten over toetsing van de opleidingen Tandheelkunde en heeft tijdens de visitatie kunnen vaststellen dat ook docenten en studenten hier positief tegenover staan. Er wordt gebruikt gemaakt van een goed afgestemde mix van toetsvormen. Per blok worden meerdere toetsvormen gehanteerd, variërend van bloktoetsen, opdrachten, werkstukken tot presentaties. De commissie is van mening dat de verschillende toetsvormen in het algemeen adequaat worden ingezet bij het toetsen van het bereiken van de

eindkwalificaties op het gebied van klinische vaardigheden, professioneel gedrag en wetenschappelijke vorming. Er vindt regelmatig toetsing plaats waardoor de student een goed beeld krijgt van het niveau en de ontwikkeling.

De commissie heeft kennis genomen van de wijze van beoordeling van de portfolio's voor de onderwijslijn Professioneel Gedrag. Hierbij heeft de commissie inzage gehad in een steekproef van zowel bachelor- als masterportfolio's. De inhoud van de portfolio's wordt beoordeeld door de supervisor van de student. Deze beoordeling vindt zowel schriftelijk als mondeling plaats. De schriftelijke beoordeling en terugkoppeling van de supervisor is, zoals reeds eerder benoemd, beperkt. De commissie constateert dat de toetsing van de inhoud van de portfolio's meer aandacht behoeft. Met name het reflectieve niveau van de bachelorstudenten wordt door de commissie als onvoldoende beoordeeld. De commissie is van mening dat de supervisors meer aandacht moeten besteden aan het invullen van de beoordelingsprotocollen die hiervoor beschikbaar zijn.

De opleidingen Tandheelkunde maken sinds 1 januari 2012 gebruik van de Toetsservice van de Faculteit der Medische Wetenschappen aan de Radboud Universiteit. De Toetsservice heeft als taak de docenten te instrueren en te begeleiden bij het ontwikkelen van de schriftelijke toetsen. Een schriftelijke toets wordt ontwikkeld door een docent en voorgelegd voor peer review binnen de opleidingen Tandheelkunde. Hierbij worden de toets en de herhaaltoets tegelijkertijd ontwikkeld en gereviewed. Vervolgens worden de toets en de herhaaltoets gecontroleerd door de Toetsservice. De Toetsservice controleert op de verdeling van de items over de leerstof, de kwaliteit van de items en de mate van herhaling van items uit toetsen van voorgaande jaren. Na de afname van de toets worden de resultaten geëvalueerd door de Toetsservice. Van deze evaluatie wordt een verslag gemaakt en dit wordt verstuurd naar de betrokken docent(en), het management en de examencommissie.

Docenten zijn tevreden over het functioneren van de Toetsservice; zij ervaren de begeleiding en de controle van de Toetsservice als zeer waardevol.

De wijze van toetsing en de regels daaromtrent zijn gedocumenteerd in de Onderwijs Examen Regeling (OER). De examencommissie bewaakt de correcte uitvoering van de OER. Zij richt zich ook op de borging van de kwaliteit van toetsen en examens. De examencommissie ontvangt per blok een verslag van de Toetsservice over het proces van toetsing en de verbeterpunten, eventueel aangevuld met opmerkingen en commentaar van de betrokken docent(en).

De examencommissie toonde zich tijdens het gesprek met de commissie bewust van haar verantwoordelijkheden en zij voert haar taken naar behoren uit. Dit bleek ook uit de notulen van de examencommissie. Hierin wordt inzicht gegeven in de onderwerpen waarmee de examencommissie zich bezig houdt en de mogelijkheden die zij hebben en gebruiken voor het uitvoeren van hun functie.

Bacheloropleiding Tandheelkunde

In de bacheloropleiding wordt gebruikt gemaakt van diverse toetsvormen. Een aanzienlijk deel van de toetsing in de bacheloropleiding vindt plaats aan de hand van theoretische bloktoetsen. De toetsen bestaan uit meerkeuze vragen, open vragen, extended- of multi-matching of een combinatie hiervan.

De toetsing van de (pre)-klinische vaardigheden vindt plaats door beoordeling van werkstukken. Hierbij wordt niet alleen het eindresultaat beoordeeld maar ook de integratie

van kennis, vaardigheden en professioneel gedrag. De student krijgt feedback van de docent met een beoordelingsformulier. Dit ingevulde formulier wordt opgenomen in het portfolio. De ontwikkeling van het professionele gedrag van de student wordt beoordeeld door de supervisor aan de hand van de stukken in het portfolio en de gesprekken tussen supervisor en student.

De commissie heeft de beoordelingsformulieren voor de onderzoeksstages van de bachelorstudenten bestudeerd en stelt vast dat de beoordeling plaatsvindt via een duidelijk protocol met criteria. Zij heeft echter ook geconstateerd dat het systeem van weging niet is weergegeven in het beoordelingsformulier waardoor de totstandkoming van het eindcijfer onduidelijk is. De commissie stelt vast dat er weinig schriftelijke feedback wordt weergegeven in de beoordeling van de studenten.

Tijdens het gesprek met de commissie geven de bachelorstudenten aan dat het voorkomt dat tentamens of tentamenitems zijn gekopieerd van voorgaande jaren. Hierdoor is het bij sommige vakken mogelijk een tentamen te behalen door het leren van voorgaande tentamens. De commissie heeft het herhaald gebruik van toetsitems besproken met de docenten. De docenten gaven aan dat het hergebruik van toetsitems inderdaad is voorgekomen. Door de begeleiding en de controle van de Toetsservice komt dit niet meer voor. De Toetsservice controleert nadrukkelijk op hergebruik en spreekt de docenten hierop aan. De commissie vertrouwt erop dat met de ingestelde Toetsservice het hergebruiken van tentamens en tentamenitems wordt voorkomen.

De commissie waardeert de diversiteit van toetsvormen en de regelmaat van toetsing. De commissie is van mening dat deze manier van toetsen een goede stimulans is tot studeren en de opleiding in staat stelt te beslissen of een student als dan niet aan de eindkwalificaties van de bacheloropleiding voldoet.

De commissie vertrouwt erop dat door het gebruik van de Toetsservice, de kwaliteit van de toetsen wordt verbeterd door het voorkomen van hergebruik van toetsvragen. De commissie concludeert dat de bachelorstudenten adequaat getoetst worden.

Masteropleiding Tandheelkunde

Ook in de masteropleiding is er sprake van een mix van toetsvormen. Ten opzichte van de bacheloropleiding is er een geleidelijke verschuiving naar verdere integrale beoordeling aan de hand van protocollen en beoordelingscriteria. Hierbij is de beoordeling van de student steeds meer gericht op het functioneren als tandarts in de volle breedte. De supervisor die de student in het betreffende studiejaar begeleidt bij de patiëntenbehandeling, heeft een grote rol bij de beoordeling van het portfolio en daarmee het bereiken van de eindkwalificaties op het gebied van Professioneel gedrag.

De beoordelingen van de klinische vaardigheden worden toegevoegd aan het portfolio en besproken in de supervisorgesprekken. De studenten waarderen de begeleiding van de supervisor en vinden de beoordelingen adequaat. Ze gaven hierbij wel aan dat zij bij de beoordelingen niet specifiek beoordeeld worden op de CanMEDS rollen en hier geen specifieke feedback op ontvangen. De docenten hebben dit aan de commissie toegelicht. Zij gaven aan dat de beoordeling op de CanMEDS rollen geïntegreerd is in de beoordeling van de professionele houding en de persoonlijke ontwikkeling.

Tijdens het gesprek met de examencommissie is gesproken over haar betrokkenheid in de toetsing van klinische vaardigheden en het voldoen aan minimaal gestelde punten en/of

verrichtingen. De leden van de examencommissie gaven aan dat indien er vanwege logistieke redenen aanpassingen zijn geweest in het minimum aantal behandelingen dat een student moet verrichten, de examencommissie hierover is geïnformeerd. De leden van de examencommissie gaven in het gesprek met de commissie aan dat zij in deze gevallen samen met docent en student bespreken hoe de handeling toch kan worden geoefend en beoordeeld, eventueel in een pre-klinische setting. De commissie stelt vast dat de examencommissie hierin een belangrijke toetsende taak heeft en deze als zodanig ook uitvoert.

In het gesprek met de examencommissie is de beoordeling van de CanMEDS-rollen eveneens aan bod geweest. De examencommissie gaf aan dat de beoordelingssystematiek voor de CanMEDS-competenties nog in ontwikkeling is en dat dit een project is dat de komende jaren nog aandacht vraagt. De commissie adviseert aandacht te blijven besteden aan de systematiek van feedback en beoordeling volgens het CanMEDS-model. In het bijzonder is daarbij van belang dat studenten ook in de klinische praktijk expliciete feedback krijgen en beoordeeld worden op de verschillende algemene competenties.

De commissie concludeert dat er bij verantwoordelijken aandacht is voor de problematiek rondom het minimaal aantal verrichtingen en dat de examencommissie is betrokken bij de beslissing of er voldaan wordt aan de eindkwalificaties.

De studenten gaven aan dat het niveau van de beoordelingen en de kalibratie tussen de beoordelingen van de docenten is verbeterd in de afgelopen jaren. Zij ervaren meer gelijkheid in de beoordelingen van de verschillende docenten.

De commissie stelt vast dat de in het raamplan geformuleerde eindtermen adequaat worden getoetst in de masteropleiding. Ze constateert dat de masterstudenten relevante feedback ontvangen gedurende de opleiding, waardoor zij zicht hebben op hun voortgang.

3.2 Gerealiseerde eindkwalificaties

De bachelor- en masterstudenten ronden de opleiding Tandheelkunde af met een onderzoeksstage en scriptie. De commissie heeft voor de bacheloropleiding vijftien verslagen van onderzoeksstages bestudeerd. Omdat het derde jaar van het nieuwe masterprogramma in september 2012 van start is gegaan, waren er nog geen masterscripties beschikbaar ten tijde van de visitatie. De commissie zal in de zomer van 2013 alsnog een selectie van eindwerken van de masteropleiding bestuderen.

Bacheloropleiding Tandheelkunde

Voorafgaand aan het visitatiebezoek heeft de commissie vijftien verslagen van onderzoeksstages bestudeerd van bachelorstudenten. In overeenstemming met de richtlijnen van de NVAO is de scriptie die als onvoldoende werd beoordeeld voorgelegd aan een tweede lezer. De commissie is tot oordeel gekomen dat één van de bachelor-verslagen niet voldoet aan de minimale eisen. Dat verslag is door de opleiding beoordeeld met een 6. De beoordelingen van de overige veertien onderzoeksstages zijn volgens de commissie adequaat. De beoordelingen van de commissie kwamen bij deze verslagen in grote mate overeen met de beoordelingen van de facultaire begeleiders.

De commissie stelt vast dat de verslagen van de onderzoeksstages systematisch zijn opgezet waarbij voldaan wordt aan de wetenschappelijke eisen die gesteld worden aan bachelorstudenten.

Masteropleiding Tandheelkunde

In de zomer van 2013 zal de commissie een selectie scripties van de huidige derdejaars masterstudenten bestuderen. De commissie heeft tijdens de visitatie gekeken naar het programma van het derde jaar en heeft in de gesprekken met het management en de docenten kennis genomen van de wijze waarop de begeleiding van de masterstudenten tijdens het onderzoek en het schrijven van de scriptie plaatsvindt. De commissie verwacht dat deze positieve elementen resulteren in scripties die voldoen aan de eindkwalificaties zoals gesteld in het raamplan.

Tijdens de visitatie heeft de commissie gesproken met afgestudeerden van de masteropleiding. Zij gaven allemaal aan zeer tevreden te zijn met het door hen bereikte eindniveau. Zij ervaren in de praktijk dat zij tijdens de opleiding breed en adequaat zijn opgeleid om te functioneren als tandarts. Ook de stagebegeleiders van studenten gaven tijdens het telefonisch gesprek met de commissie aan dat zij technisch vaardige studenten in hun praktijk aantreffen die goed functioneren in een team en zelfstandig behandelingen kunnen uitvoeren.

Over het algemeen concludeert de commissie dat in de masteropleiding sprake is van adequate toetsing van professionele en klinische kennis en vaardigheden. De evaluatie van de toetsing van wetenschappelijke vaardigheden moet nog plaatsvinden.

Overwegingen

De commissie concludeert dat er sprake is van een hoge frequentie van toetsing, waardoor de studenten continu gestimuleerd worden tot studeren en zicht hebben op hun voortgang. Door middel van een mix van toetsvormen wordt adequaat getoetst of studenten de beoogde eindkwalificaties op het gebied van klinische vaardigheden en wetenschappelijke vorming bereiken. De toetsing van professioneel gedrag behoeft aandacht voor de bacheloropleiding.

De examencommissie bewaakt de kwaliteit van de inhoud van toetsen. De commissie heeft vastgesteld dat de examencommissie naar behoren functioneert en voldoende invloed binnen de organisatie heeft om eventuele problemen snel aan te pakken.

Op basis van de beoordeling van de selectie van verslagen van bachelorstudenten heeft de commissie vastgesteld dat het niveau van de bachelorstudenten overeenkomt met de eindkwalificaties waaraan bachelorstudenten moeten voldoen. De beoordeling van de commissie kwam in het algemeen overeen met de door de opleiding toegekende beoordelingen.

Ten aanzien van de masterscripties en het bereiken van de eindkwalificaties door de masterstudenten kan de commissie op dit moment nog geen uitspraak doen. De commissie zal in de zomer van 2013 een selectie van de scripties bestuderen.

De commissie heeft inzicht gekregen in de klinische vaardigheden van de studenten door middel van gesprekken met docenten, stagebegeleiders en afgestudeerden. De commissie is van mening dat de studenten na het afronden van hun tandartsopleiding voldoen aan de eindkwalificaties die gesteld worden in het raamplan en adequaat kunnen functioneren als tandarts.

Conclusie

Bacheloropleiding Tandheelkunde: de commissie beoordeelt Standaard 3 als **voldoende**.

Masteropleiding Tandheelkunde: de commissie beoordeelt Standaard 3 als **voldoende**.

Algemeen eindoordeel

Standaard 1

De commissie komt tot de conclusie dat de eindkwalificaties van de bachelor- en masteropleiding gebaseerd zijn op het algemeen geldende raamplan en daarmee voldoen aan de eisen die daaraan gesteld worden.

Standaard 2

De commissie komt tot de conclusie dat de in het raamplan geformuleerde eindkwalificaties vertaald worden binnen de opleidingen, waarbij voldoende aandacht is voor klinische vaardigheden en wetenschappelijke vorming. De ontwikkeling van het professioneel gedrag is in de bacheloropleiding onvoldoende. De opleidingen zijn goed opgebouwd en de samenhang is goed. Het didactisch concept wordt adequaat vertaald binnen het onderwijs door zeer betrokken en deskundige docenten. Er zijn goede voorzieningen voor zowel de bachelor- als de masterstudenten. Er is aandacht voor de kwaliteit van beide opleidingen. Aanbevelingen van vorige visitaties zijn opgevolgd.

Standaard 3

Het toetsstelsel van de bachelor- en masteropleiding voldoet en er wordt gebruik gemaakt van een adequate mix van toetsvormen. Afgestudeerden van de bacheloropleiding bereiken de in het raamplan geformuleerde eindkwalificaties. Voor de afgestudeerden van de masteropleiding kan dit op dit moment nog niet worden vastgesteld omdat het derde masterjaar net gestart is en de scripties door de commissie nog niet bestudeerd zijn.

Conclusie

De commissie beoordeelt de *bacheloropleiding Tandheelkunde* als **voldoende**.

De commissie beoordeelt de *masteropleiding Tandheelkunde* als **voldoende**.

Bijlagen

Bijlage 1: Curricula Vitae van de leden van de visitatiecommissie

---

Prof. dr. H.F.P. (Harry) Hillen (voorzitter) heeft zijn opleiding tot internist (aandachtsgebied hematologie en oncologie) in Nijmegen gevolgd, waar hij ook in 1975 promoveerde. In 1993 werd hij benoemd tot hoogleraar interne geneeskunde in het bijzonder de medische oncologie aan de Universiteit Maastricht. In 2003 werd hij benoemd tot decaan van de faculteit Geneeskunde aan de Universiteit Maastricht en in 2008 tot vice-voorzitter van de Raad van Bestuur van Maastricht Universitair Medisch Centrum. In juni 2008 ging professor Hillen met emeritaat. In zowel zijn academische als niet-academische loopbaan waren onderwijs en de opleiding Geneeskunde belangrijke aandachtsgebieden. Hij was vice-voorzitter van de Nederlandse Internisten Vereniging, en in die functie betrokken bij opeenvolgende vernieuwingen van de specialistenopleiding. Professor Hillen beschikt over ruime ervaring in het visiteren van opleidingen. Hij was lid van de commissie Herziening curriculum Geneeskunde UM in 2001. Vanaf 2002 was hij lid van het overleg Decanen Medische Wetenschappen (DMW). Ook was hij voorzitter van visitatiecommissie die de overgangsbeoordeling voor de EUR, UvA en UL heeft uitgevoerd en in 2011-2012 van de visitatiecommissie Geneeskunde (cluster).

C.R.G. (Carline) van den Breemer is sinds 2007 student Tandheelkunde aan de Rijksuniversiteit Groningen. Op dit moment zit zij in het laatste jaar van de driejarige master. Voor haar masterscriptie heeft zij onderzoek gedaan naar het effect van de toevoeging van licht op de overlevingskans van glasionomeer ART-restauraties in Nicaragua en zij profileert zich in het laatste jaar in de restauratieve tandheelkunde en in de bijzondere zorggroepen, dak- en thuislozen. In 2010 – 2011 was zij vice-voorzitter van het bestuur van T.M.F.V. Archigenes, de studievereniging van tandheelkunde in Groningen, met als portefeuille onderwijs. Op dit moment zit zij in de opleidingscommissie van tandheelkunde.

Prof. dr. Th. J. (Olle) ten Cate studeerde geneeskunde aan de UvA, waar hij in 1980 als onderwijskundig adviseur werd aangesteld. Hij promoveerde in 1986 in het medisch onderwijs. Tussen 1980 en 1999 was hij nauw betrokken bij alle curriculumhervormingen in het AMC en bij evaluaties en onderzoek van het onderwijs. In 1999 werd hij benoemd op een leerstoel medische onderwijskunde aan de Universiteit Utrecht, waar hij tot 2005 als wetenschappelijk directeur van het onderwijsinstituut van het UMC Utrecht werkzaam was. Sinds 2005 leidt hij het Expertisecentrum voor Onderwijs en Opleiding van het UMC Utrecht. Sinds 2003 is hij ook actief in de ontwikkeling van de medische vervolgopleidingen, aanvankelijk onder meer als adviseur van het Centraal College van Medische Specialismen ten tijde van de invoering van het CanMEDS competentiemodel, dat vervolgens ook de basis is gaan vormen voor het Raamplan 2009. Hij begeleidt promovendi in onderzoek van medisch onderwijs. Sinds 2006 is hij voorzitter van de Nederlandse Vereniging voor Medisch Onderwijs. Sinds 2010 is hij visiting scholar aan de University of California San Francisco waar hij ook promovendi begeleidt. Zijn onderzoeksbelangstelling ligt onder meer bij curriculumontwikkeling, in het bijzondere verticale integratie binnen het curriculum, peer teaching, competentiegericht onderwijs in de gezondheidszorg. Hij is lid van de editorial board van enkele internationale tijdschriften en is reviewer van alle grote tijdschriften in het medisch onderwijs. In 2005-2007 was hij commissielid van de visitatiecommissie Tandheelkunde en in 2011-2012 van de visitatiecommissie Geneeskunde (cluster).

J.A.P. (Josephine) Van Elst zit in haar zesde jaar tot de opleiding als tandarts aan de Radboud universiteit in Nijmegen. Ze is daar nu drie jaar (2010-2013) actief lid bij de opleidingscommissie en de onderwijscommissie van de Tandheelkundige Faculteitsvereniging (TFV). Als student-lid heeft ze zich vooral ingezet voor een duidelijke communicatie naar

studenten toe in verband met de vernieuwde, driejarige masteropleiding. In 2012 liep ze haar kaakchirurgische stage bij het Rijnstate ziekenhuis te Arnhem. Haar master scriptie schreef ze bij de afdeling Mond- Kaak en Aangezichts chirurgie van het UMCN St. Radboud. Deze ging over de reconstructie van de mandibula met behulp van het fibulabot. Er werd gekeken naar de ischemie tijd en naar de driedimensionale planning, waarbij de planning vergeleken werd met de post operatieve uitkomst. Haar bachelorscriptie ging over de kwaliteit van tandheelkundige richtlijnen.

Drs. J.A.C (Jan) de Kock van Leeuwen is na afronding van de opleiding Tandheelkunde in Utrecht in 1979 een groepspraktijk in Den Haag gestart. Het team bestaat op dit moment uit drie tandartsen, zes mondhygiënisten en drie preventie-assistentes. Daarnaast is de Kock van Leeuwen sinds 1985 werkzaam als teamprothetist in de Parodontologische kliniek in Den Haag. Hij heeft diverse bestuursfuncties bij de Nederlandse Maatschappij tot bevordering der Tandheelkunde (NMT) bekleed, waaronder in de commissie Scholing en Kwaliteit en als voorzitter van de Werkgroep Intercollegiaal Overleg. Tijdens zijn bestuursperiode bij de Nederlandse Vereniging voor Parodontologie (NVvP) in 1997-2003 is het paroprotocol tot stand gekomen en heeft de Invoering van de DPSI (Dutch peridontal screening index) plaatsgevonden. De Kock van Leeuwen was tussen 2005-2011 voorzitter van de Nederlandse Vereniging van Tandartsen (NVT).

Dr. H. (Hanneke) Mulder is opgeleid in de Nederlandse taal- en letterkunde en in de literatuurwetenschap. Zij is in 1992 gepromoveerd. Tussen 1984 en 1997 was zij werkzaam bij de Universiteit Utrecht in diverse beleids- en managementfuncties, hoofdzakelijk op het gebied van onderwijs. Sinds 1997 werkt zij bij het UMC Utrecht (voorheen de faculteit geneeskunde). Zij was onder meer projectmanager voor de ontwikkeling van het nieuwe basiscurriculum geneeskunde CRU'99 en maakte deel uit van de ontwikkelcommissie van de vierjarige onderzoeksmaster SUMMA. Sinds 2005 is zij zowel op landelijk als regionaal niveau intensief betrokken bij de modernisering van de medische vervolgoopleidingen. Zij was van 2005 tot 2008 lid van de BBOV (Begeleidingsgroep beschrijving Opleidingsplannen Vervolgoopleidingen), een landelijke expertgroep ingesteld door o.m. de NFU om de wetenschappelijke verenigingen te begeleiden bij het schrijven van gemoderniseerde opleidingsplannen. Van januari tot november 2008 was zij voorzitter van deze groep. Sinds september 2010 is zij plaatsvervangend directeur van het Expertisecentrum van de Directie Onderwijs en Opleidingen van het UMC Utrecht. Curriculumontwikkeling, docent- en opleidersprofessionalisering en kwaliteitszorg van onderwijs zijn haar belangrijkste aandachtsgebieden.

Prof. dr. I.E. (Ignace) Naert (vice-voorzitter) studeerde in 1977 af als licentiaat in de tandheelkunde en in 1981 als tandarts-specialist in de prothetische tandheelkunde aan de KU Leuven. Sindsdien is hij verbonden aan de afdeling Prothetische Tandheelkunde van de KU Leuven, die hij sinds 1993 leidt. Hij is gewoon hoogleraar aan de Faculteit Geneeskunde van de KU Leuven binnen het departement Mondgezondheidswetenschappen. Zijn leeropdracht omvat vast prothetisch/restauratief herstel bij de gecompromitteerde dentitie zowel in de masteropleiding Tandheelkunde, als in de Master-na-Master opleiding in de Restauratieve Tandheelkunde. Zijn wetenschappelijke interesse gaat uit naar duurzaamheid en effectiviteit van prothetisch/restauratieve behandelingen, met bijzondere aandacht voor het biomechanische aspect ervan. Daarnaast leidt hij onderzoek, binnen BIOMAT KULeuven, naar het optimaliseren van de inheling van alloplastische materialen bij lage botdensiteit en de invloed ervan bij belasting. Hij is (co-) auteur van 200 publicaties in peer-reviewed tijdschriften en tekstboeken en was ondermeer voorzitter van de Implantology Research

Group IADR (Int. Assoc. For Dental Research) en de BVOI (Belgische Vereniging Orale Implantologie).

Bijlage 2: Domeinspecifiek referentiekader

De commissie heeft het volgende domeinspecifieke kader vastgesteld, bestaande uit:

- Het Raamplan 2008 Tandheelkunde;
- Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg (Wet BIG).

Het Raamplan 2008 beschrijft de kwaliteitseisen die gesteld worden aan het eindniveau van de bachelor en de master.

Het Raamplan 2008 is een op de Nederlandse situatie toegesneden uitwerking van het ADEE document. Dit document van de Association for Dental Education in Europe, uit 2004 beschrijft de competenties waarover de Europese tandarts moet beschikken. De systematiek van beschrijving vertoont gelijkenis met de CanMEDS-systematiek. In de CanMEDS-systematiek worden de zeven rollen beschreven van een zorgprofessional.

Hyperlinks naar, in het Domeinspecifieke Referentiekader, vermelde documenten:

Raamplan 2008:

http://www.umcn.nl/onderwijs/studenten/BSctandheelkunde/overigeinformatie/documenten/raamplan_tandheelkunde_van_VSNU.pdf

Wet BIG:

http://www.stb.nl/wetten/0645_aWet_op_de_beroepen_in_de_individuele_gezondheidszorg_Wet_BIG.htm

Association of Dental Education in Europe. Profile and competences for the European Dentist. Dublin, November 2004.

http://www.adeee.org/cms/uploads/adee/TFI_Profile_Competence_2010.pdf

The CanMEDS 2005 Physician Competency Framework. Better standards, Better physicians, Better Care. The Royal College of Physicians and Surgeons of Canada. JR Frank (ed). Ottawa, 2005.

<http://www.royalcollege.ca/portal/page/portal/rc/canmeds>

http://www.royalcollege.ca/portal/page/portal/rc/common/documents/canmeds/framework/the_7_canmeds_roles_e.pdf

Bijlage 3: Overzicht van de programma's

Curriculum bacheloropleiding Tandheelkunde: blokken en curriculumlijnen

Blok	Curriculumlijn	EC	sbu
Eerste jaar (B1)			
Wetenschappelijke basisvaardigheden 1	We	6	160
Ademhaling en circulatie	Ba	7	200
Hoofd en hals 1	Ba	4	120
Beweging, zenuwstelsel en locale anesthesie	Ba	6	160
Oriëntatie op opleiding en beroep	GM	3	90
Tandheelkundige gezondheidszorg in teams	GM	3	80
Professionele ontwikkeling 1	GM	1	30
Restauratie van gebitselementen 1	Td	8	240
Gebitselementen	Td	4	120
Parodontium 1	Td	6	160
Functie en functieherstel 1	Td	6	160
Orale diagnostiek	Ti	6	160
	Totaal	60	1680
Tweede jaar (B2)			
Wetenschappelijke basisvaardigheden 2	We	6	160
Ontstekingen en infecties	Me	4	120
Communicatie met en rond patiënten 1	GM	3	80
Professionele ontwikkeling 2	GM	1	30
Restauratie van gebitselementen 2	Td	11	320
Parodontium 2	Td	2	40
Functie en functieherstel 2	Td	11	320
Lichaamsgroei, gelaatsgroei en gebitsontwikkeling	Td	7	200
Integrale zorg 1: toegepaste preventie	Ti	6	160
Diagnostiek en planning	Ti	4	120
Vrije keuze	Kp/Kv	5	130
	Totaal	60	1680
Derde jaar (B3)			
Wetenschappelijke basisvaardigheden 3	We	11	320
Hormonen, darmstelsel, genetica en urogenitaal stelsel	Me	6	160
Hoofd en hals 2	Me	6	160
Communicatie met en rond patiënten 2	GM	3	80
Professionele ontwikkeling 3	GM	1	30
Endodontium 1	Td	6	160
Parodontium 3	Td	3	80
Functie en functieherstel 3	Td	5	150
Functieherstel bij edentaten	Td	4	110
Toegepaste groei en ontwikkeling	Td	6	160
Integrale zorg 2: eenvoudige behandeling	Ti	5	150
Pijn	Ti	4	120
	Totaal	60	1680

Curriculum masteropleiding Tandheelkunde: blokken en curriculumlijnen

Bloknaam	Curriculumlijn	EC	sbu
Eerste jaar (M1)			
Wetenschappelijke vaardigheden: klinische beslistkunde	We	4	120
Wetenschappelijke vaardigheden 4: methodologie 2	We	3	80
Alg. medische problematieken in relatie tot het hoofd-halsgebied	Me	6	160
Tandheelkundige gezondheidszorg 2	GM	5	130
Professionele ontwikkeling 4	GM	1	30
Endodontium 2	Td	4	120
Functie en functieherstel 4	Td	6	160
Klinische cariologie	Td	3	90
Parodontium 4	Td	3	80
Functie en functieherstel 5	Td	6	160
Interne stage MKA-chirurgie UMCN	Td	4	120
Orthodontie: behandelingsplanning en praktische toepassingen	Td	6	150
Kind en jongeren	Ti	4	120
Integrale tandheelkunde	Ti	4	130
Profiel oriëntatie	Kp / Kv	1	30
	Totaal	60	1680
Tweede jaar (M2)			
Wetenschappelijke vaardigheden 5	We	3	80
Medisch-tandheelkundige interactie	Me	6	160
Hoofd en hals vanuit multidisciplinair perspectief	Me	6	160
Professionele ontwikkeling 5	GM	1	30
Functie en functieherstel 6: sterk gemutileerde dentitie	Td	4	120
Beeldvormende technieken	Ti	6	160
Capita: medisch/technische vernieuwingen	Ti	4	130
Integrale tandheelkunde: volwassenen	Ti	7	200
Integrale tandheelkunde: kinderen	Ti	3	80
Profiel X: theorie en verdieping	Kp / Kv		
-Verdieping theorie		6	160
-Preklinische vaardigheidstraining		4	120
-Profielgebonden wetenschappelijke vaardigheden: evidentie		1	40
-Profielgebonden gedragswetenschappelijke thema's		3	80
Profiel X: kliniek 1	Kp / Kv	6	160
	Totaal	60	1680
Derde jaar (M3)			
Wetenschappelijke vaardigheden 6: Onderzoeksstage	We	17	480
Vestiging, praktijkvoering / organisatie / team	GM	6	160
Professionele ontwikkeling 6	GM	1	30
Externe stage MKA-chirurgie	Td	6	160
Integrale tandheelkunde in teamverband	Ti	20	560
Integrale tandheelkunde: kwetsbare ouderen	Ti	3	80
Vrije keuze	Kp / Kv	3	90
Profiel X: kliniek 2	Kp / Kv	4	120
	Totaal	60	1680

Bijlage 4: Kwantitatieve gegevens over de opleidingen

Instroom-, doorstroom- en uitstroomgegevens

Cohortomvang en instroom bachelor Radboud Universiteit (RU) en landelijk

	Jaar	VWO ¹⁾	VWO ²⁾	HBO prop	HBO ³⁾	Buitenland	Overig	Totaal ⁴⁾
RU	04/05	67	58	7	1	7	8	81
	05/06	62	56	3	5	3	13	80
	06/07	64	64	0	3	6	3	76
	07/08	59	58	3	1	3	2	67
	08/09	53	53	1	3	5	1	63
	09/10	58	50	1	0	5	7	63
	10/11	56						
	11/12	60						
	Gem.	60	57	3	2	5	6	72
Landelijk	04/ 05		190	19	13	20	26	268
	05/ 06		192	10	15	13	35	265
	06/ 07		231	7	11	16	19	284
	07/ 08		188	7	9	14	32	250
	08/ 09		178	4	10	9	17	218
	09/ 10		180	6	6	9	16	217
		Gem.		194	7	10	12	24

¹⁾ Eigen cijfers van de opleiding (Bron ISIS, afdeling Concerninformatie Management (CIM). Het betreft studenten met als vooropleiding VWO (ook als zij niet direct na hun eindexamen zijn begonnen op de universiteit), die in hun eerste jaar slechts één opleiding volgden aan de Radboud Universiteit en geen opleiding aan een andere WO-instelling, peildatum 1 december 2011.

²⁾ De VSNU-kengetallen voor de VWO-instroom en de eigen cijfers (in voorgaande kolom) komen niet geheel overeen. De verschillen zijn te verklaren door afwijkingen in de gekozen definities voor een cohort en/of de peildatum.

³⁾ Aantallen vermeld onder "HBO" zijn studenten die een schakelprogramma / premaster volgen (studenten met een HBO-einddiploma als hoogste vooropleiding blijven buiten beschouwing).

⁴⁾ Het totaal is gebaseerd op de VSNU-kengetallen van de vijf voorgaande kolommen.

Bachelorrendement van herinschrijvers opleiding (VWO instroom)

	Jaar	Omvang herinstroom	% van totale cohort	Cumulatief percentage studenten dat het bachelorexamen heeft behaald			
				na 3 jaar	na 4 jaar	na 5 jaar	na 6 jaar
RU	04/ 05	56	97	45	71	89	89
	05/ 06	49	88	47	76	84	
	06/ 07	59	92	39	86		
	07/ 08	53	91	47			
	08/ 09	51	96				
	09/ 10	48	96				
		Gem.	53	93	45	78	87
Tandheel- kunde	04/ 05	182	96	29	64	84	88

Nederland	05/ 06	183	95	31	69	80
	06/ 07	222	96	36	73	
	07/ 08	171	91	50		
	08/ 09	165	93			
	09/ 10	174	97			
	Gemiddeld	183	95	37	69	82
						88

Uitval bachelorstudenten (VWO Instroom)

	Jaar	Omvang cohort <i>absoluut</i>	na 1 jaar %	na 2 jaar % <i>cumulatief</i>	na 3 jaar % <i>cumulatief</i>	Selectiviteit van 1e jaar ¹⁾ %
RU	04/ 05	58	3	5	10	33
	05/ 06	56	13	16	18	70
	06/ 07	64	8	14	14	56
	07/ 08	58	9	16	*17	*50
	08/ 09	53	4	*6		
	09/ 10	50	*4			
	Gemiddeld		7	11	15	52

Tandheel- kunde Nederland	04/ 05	190	4	6	9	44
	05/ 06	192	5	8	10	45
	06/ 07	231	4	8	10	39
	07/ 08	188	9	12	14*	65*
	08/ 09	178	7	12*		
	09/ 10	180	3*			
	Gemiddeld		5	9	11	48

¹⁾ De selectiviteit van het eerste jaar is het aantal studenten dat uitvalt in het eerste jaar als percentage van de totale uitval na drie jaar. Het cijfer zegt hiermee iets over het selecterende en oriënterende karakter van het eerste jaar: hoe hoger het percentage, des te hoger de selectie die in het eerste jaar heeft plaatsgevonden. De selectiviteit varieert sterk, omdat een uitval van slechts één of enkele studenten al een groot effect heeft op het percentage waarin de selectiviteit wordt uitgedrukt.

* Voor zover bekend op peildatum 1 oktober 2011.

Cohortomvang en onderwijsherkomst masterinstroom Radboud Universiteit (RU) en landelijk

	Jaar	Eigen univer siteit	Andere universitei ten NL	HBO	Totaal	Aantal mannen	Aantal vrouwen
RU	10/ 11	41	0	0	41	13	28
Totaal landelijk	10/ 11	216	0	1	1	218	143

Aantal bachelordiploma's per studiejaar

<i>Jaar</i>	<i>Aantal diploma's</i>
04/ 05	n.v.t.
05/ 06	n.v.t.
06/ 07	37
07/ 08	71
08/ 09	65
09/ 10	80

Gerealiseerde docent-studentratio

Type onderwijs	Docent-student ratio
Cognitief	1 : 15
Niet tandheelkundig practicum	1 : 15
Pre-klinisch practicum	1 : 15
Klinisch practicum	1 : 6 / 1 : 10

Gemiddeld aantal contacturen per fase van de studie

Bacheloropleiding	Jaar 1	743
Bacheloropleiding	Jaar 2	752
Bacheloropleiding	Jaar 3	709
Masteropleiding	Jaar 1	943
Masteropleiding	Jaar 2	550
Masteropleiding	Jaar 3	

Overzicht onderwijsvoorzieningen

Faciliteit	Ruimte	Aantal
Collegezaal	Grote zaal	188 plaatsen
	2 Kleine zalen à	85 plaatsen
Colloquiumkamer	13 werkgroep ruimtes + 1 werkgroep ruimte en 1 overlegruimte in AKMA	12 - 30 plaatsen, in AKMA resp. 30 en 15
Zelfstudie	Verschillende plaatsen in het gebouw	divers
Preklinisch onderwijs	1 Fantoomzaal	108 fantoomunits
Klinisch onderwijs	4 Behandelzalen met uitgiftebalie en röntgenvoorziening + 1 in AKMA (incl. 1 poli-unit)	18, 50, 49, 38 en 31 units
Onderzoekslaboratoria	3 Ruimtes met faciliteiten	divers
Skills lab	1 Ruimte met laboratoriumtafels	20 plaatsen
Techniekruimte	4 ruimtes bij de behandelzalen + 1 kleine ruimte in AKMA	divers
Röntgenonderwijs	1 Ruimte voor digitaal onderwijs	8 boxen
Polikliniek	1 Zaal met röntgenvoorziening	5 units
Omkleedruimtes	2 Ruimtes met lockers en wastafels	2 ruimtes

Studiecentrum/ Bibliotheek	Diverse ruimtes en voorzieningen	Zie verder
Kantine	Per 1 februari 2012 helaas gesloten	voldoende zitplaatsen

Op de poli en op de klinische behandelzalen is elke unit voorzien van een pc, deze zijn ook op de docenttafels aanwezig. In elke ruimte zijn één of twee digitale röntgenruimtes beschikbaar. De collegezalen en de meeste colloquiumkamers zijn voorzien van beamers. In de onderwijsruimtes die bestemd zijn voor contactonderwijs is een standaarduitrusting aanwezig van whiteboard en ingebouwde beamer met computer. Op aanvraag kan men beschikken andere audiovisuele middelen, zoals een diaprojector of een videorecorder. De pre-klinische practicumzaal wordt drie avonden per week opengesteld voor studenten die extra willen oefenen.

Het skills lab is ingericht voor practica met dierlijk materiaal, zoals hechten of kleine chirurgische ingrepen. Tevens is er een aparte instructie- en oefenruimte voor tandheelkundige röntgenologie in gebruik genomen.

In de recent opgerichte expertisekliniek wordt zorg verleend aan patiënten met tandheelkundige problemen die te complex zijn voor de standaard onderwijspraktijk. Deze faciliteit is mede van belang voor de opleiding/bijscholing van de staf. Ook biedt zij de gelegenheid voor studenten om de hier uitgevoerde behandelingen te volgen, bijvoorbeeld in het kader van een keuzeonderdeel.

Voor de ondersteuning van het onderwijs in de algemene onderwijsruimtes en de vaklokalen is er een amanuensisdienst. De ondersteuning op de behandelzalen is ondergebracht bij de Dienst Onderwijspraktijk Tandheelkunde.

De bibliotheek/studiecentrum tandheelkunde biedt studenten, docenten, onderzoekers en behandelaars voorzieningen voor de uitvoering van hun werkzaamheden. Het centrum is behalve tijdens de dagelijkse toegangstijden ook drie avonden per week geopend. De bibliotheek beschikt over ca. 6500 tandheelkundige titels en 2000 proefschriften. Steeds meer tijdschriften, catalogi en andere bronnen zijn digitaal raadpleegbaar. Een ruim assortiment (ca. 200) tandheelkundige tijdschriften is voorhanden, waarvan een toenemend gedeelte "online".

Naast vakbekwame hulp en informatie biedt de bibliotheek /studiecentrum de volgende faciliteiten:

Overzicht van faciliteiten in de bibliotheek

Faciliteit	Ruimte	Aantal plaatsen
Studieplaatsen zonder computer	2 studiekamers à 16 plaatsen	32
	1 studiekamer à 12 plaatsen	12
	Tijdschriftenlounge	20
	Studiezaal / bibliotheek	60
	1 vergaderruimte	6
	Totaal studieplaatsen	130
Computerplaatsen	2 ruimtes à 24 plaatsen	48

	1 ruimte à 12 plaatsen	12
	sta-computers in verschillende ruimtes	14
	Totaal computerplaatsen	74
Kopieer- en scanruimte	1 ruimte	n.v.t.

Voor het faciliteren van studieactiviteiten is vooral de ter beschikkingstelling van kernboeken van belang, alsmede de mogelijkheid voor studenten om te kunnen printen en kopiëren. Ook kan hier gebruik gemaakt worden van een draadloze netwerkvoorziening.

In de medische blokken van de masteropleiding wordt soms gebruik gemaakt van wetenschappelijke artikelen uit tijdschriften of boeken die niet in de tandheelkundebibliotheek beschikbaar zijn. Studenten kunnen hiervoor terecht in de nabijgelegen bibliotheek Medische Wetenschappen.

Bijlage 5: Bezoekprogramma

Dag 1: Maandag 17 september 2012

- 09:00 09:30 **Ontvangst Commissie**
prof. dr. Nico Creugers
opleidingsdirecteur tandheelkunde
mw. drs. Marlou Hacfoort
beleidsmedewerker onderwijs IWOO
- 09:30 11:00 **Vorbereidende vergadering commissie, inzien documenten**
- 11:00 11:45 **Rondleiding**
prof. dr. Nico Creugers
opleidingsdirecteur tandheelkunde
prof. dr. John Jansen
hoofd afdeling tandheelkunde
- 11:45 12:45 **Startgesprek met management**
prof. dr. Paul Smits (internist en farmacoloog)
decaan en vicevoorzitter van de Raad van Bestuur UMC St. Radboud
voorzitter van de onderwijsraad (verzamelde opleidingsdirecteuren)
prof. dr. Nico Creugers
opleidingsdirecteur tandheelkunde
hoogleraar Orale Functieer
prof. dr. John Jansen
hoofd afdeling tandheelkunde
hoogleraar Biomaterialen
drs. Nicolai Giling
bedrijfsleider afdeling tandheelkunde
mw. drs. Marlou Hacfoort
beleidsmedewerker onderwijs IWOO
mw. J. Hellegering
studentassessor Raad van Bestuur UMC St. Radboud
- 12:45 13:30 **Lunch en inloopsprek**
drs. A.A.J. Jeurissen
coördinator van de blokken Professionele ontwikkeling in de bacheloropleiding
- 13:30 14:30 **Gesprek met studenten bachelor**
Studenten bachelorjaar 1 (B1)
dhr. Siebe van Beurden
mw. Mirl Burger
mw. Sanne van Kooten
Studenten bachelorjaar 2 (B2)
mw. Sofie ten Hoopen
dhr. Maurits van der Bok
Studenten bachelorjaar 3 (B3)
mw. Charlotte Hermans

dhr. Sjoerd van Beek
dhr. Tom Roelofs

- 14:30 15:15 **Gesprek met docenten bachelor**
mw. dr. Ellen Bazelmans
    blokcoördinator B2-B3 Communicatie 1 & 2
dr. Hans von den Hoff
    blokcoördinator M1 Wetenschap 4
mw. drs. Margot van Maaswaal
    blokcoördinator B2 Integrale zorg 1
prof. dr. Thijs Merkx
    hoogleraar MKA-oncologie en Orale Geneeskunde
    coördinator onderwijslijn Ba-Ma Medisch
mw. dr. Marloes Nienhuijs
    blokcoördinator B3 t/m M2 Hoofd-hals 2, 3 & 4
mw. drs. Akke Oomen
    plv. blokcoördinator B2-B3 Communicatie 1 & 2
dr. Wil van der Sanden
    blokcoördinator B1 Orale Diagnostiek,
    B2 Diagnostiek en plan & M2 Beeldvorming
drs. Arie van 't Spijker
    blokcoördinator B1 Functieherstel 1
drs. Marc Vorstenbosch
    blokcoördinator B1 Hoofd-hals 1
dr. Joop Wolke
    blokcoördinator B3 Wetenschap 3 (stage en afstudeerscriptie bachelor)
- 15:15 15:30 **Pauze**
- 15:30 16:30 **Gesprek met studenten master**
Studenten masterjaar 1 (M1)
mw. Michelle Van de Voort
mw. Lotte van Klij
mw. Sophie van Wagenveld

Studenten masterjaar 2 (M2)
mw. Marjolein Hover
dhr. Niels Cox
mw. Tessie Kistemaker
- 16:30 17:15 **Gesprek met docenten master**
drs. Frank Drijvers
    blokcoördinator M2 Integrale zorg 4, plv. blokcoördinator M1 Integrale zorg 3
mw. drs. Anneloes Gerritsen
    plv. blokcoördinator M3 Integraal ouderen
mw. drs. Rosalien Den Haan
    blokcoördinator M2 Functieherstel 6
mw. prof.dr. Marie-Charlotte Huysmans
    hoogleraar Cariologie en Endodontologie
    coördinator M2-M3 Profiel Kind & Ontwikkeling
dr. Cees Kreulen

blokcoördinator M3 Wetenschap 6 (stage & afstudeerscriptie master)
prof. dr. Thijs Merkx
hoogleraar MKA-oncologie en Orale Geneeskunde
coördinator onderwijslijn Ba-Ma Medisch
drs. Frank Olderaan
blokcoördinator M1 Jeugdigen & M2 Integraal kinderen
dr. Jan Schols
blokcoördinator M1 Ortho & B3 Groei 2
chef de clinique Orthodontie
drs. Max Stel
blokcoördinator M3 Integraal team (incl. praktijkstage)
coördinator onderwijslijn Ba-Ma Integrale tandheelkunde
dr. Frank Walboomers
blokcoördinator M2 Wetenschap 5
drs. Jacques Weijmar
plv. blokcoördinator M1 Paro 4 & M2-M3 Profiel Chirurgisch

17:15 17:30 **Pauze**

17:30 18:15 **Gesprek met afgestudeerden**

drs. Joep Ader
afgestudeerd in 2009, voormalig lid Curriculumcommissie
mw. drs. Susan Verhees
afgestudeerd in 2012, voormalig lid OMTT
mw. drs. Meine de Jong
afgestudeerd in 2011, thans in Postgraduate Program in Reconstructive Dentistry
mw. dr. Charlotte Rouppe van der Voort
afgestudeerd tandheelkunde in 2011

Dag 2: dinsdag 18 september 2012

09:00 09:45 **Gesprek met Onderwijs Management Team Tandheelkunde (OMTT)**

prof. dr. Nico Creugers
voorzitter, opleidingsdirecteur
ir. Pieter Monté
secretaris, hoofd Ondersteuning Initiële Opleidingen IWOO
drs. Frank Drijvers
blokcoördinator M2 Integrale zorg 4,
plv. blokcoördinator M1 Integrale zorg 3
drs. Arjan de Rijk
blokcoördinator B2 & M1 Functieherstel 2 & 5, B3 Pijn
drs. Roland van der Horst
blokcoördinator B3 Endo 1
mw. dr. Marloes Nienhuijs
blokcoördinator B3 t/m M2 Hoofd-hals 2, 3 & 4
drs. Ronald Goorden
hoofd Studenten Informatie Punt
mw. Agnes van Boxtel
adviseur, opleidingscoördinator Mondzorgkunde HAN

- mw. Larna Bijlsma
studentlid
- mw. Juliëtte van Oers
student-lid
- 09:45 10:30 **Gesprek met studenten en docenten opleidingscommissie (OC)**
mw. prof. dr. Anne-Marie Kuijpers-Jagtman
voorzitter, hoogleraar Orthodontie
dr. Ruud van der Plaats
secretaris
drs. Henri Scheper
locatiemanager AKMA, docentlid
prof. dr. Thijs Merkk
hoogleraar MKA-oncologie en Orale Geneeskunde, docentlid
prof. dr. Gert Meijer
hoogleraar Orale Implantologie, docentlid
prof. dr. Joost Roeters
UHD Adhesieve Tandheelkunde, docentlid
dhr. Thomas van de Winkel
student-lid
mw. Anne den Uijl
student-lid
mw. Willemijn van Marion
student-lid
mw. Rebecca Kirana
student-lid
- 10:30 10:45 **Pauze**
- 10:45 11:15 **Gesprek met examencommissie**
prof. dr. Gert-Jan Truin
hoogleraar Sociale en Preventieve Tandheelkunde, voorzitter
mw. mr. Ellen Jilsink
secretaris
mw. prof. dr. Carine Carels
hoogleraar Orthodontie, docentlid
mw. prof. dr. Marie-Charlotte Huysmans
hoogleraar Cariologie en Endodontologie, docentlid
prof. dr. John Jansen
hoogleraar Biomaterialen, docentlid
dr. Cees Kreulen
blokcoördinator M3 Wetenschap 6, docentlid
prof. dr. Gert Meijer
hoogleraar Orale Implantologie, docentlid
- 11:15 11:30 **Gesprek met studieadviseur**
mw. Caroline Visser-van Dijck
studieadviseur
- 11:30 12:30 **Vorbereiding eindgesprek, inclusief lunch**

- 12:30 13:30 **Eindgesprek met management**
prof. dr. Paul Smits (internist en farmacoloog)
decaan en vicevoorzitter van de Raad van Bestuur UMC St. Radboud
voorzitter van de onderwijsraad (verzamelde opleidingsdirecteuren)
prof. dr. Nico Creugers
opleidingsdirecteur tandheelkunde
hoogleraar Orale Functieeler
prof. dr. John Jansen
hoofd afdeling tandheelkunde
hoogleraar Biomaterialen
drs. Nicolai Giling
bedrijfsleider afdeling tandheelkunde
mw. drs. Marlou Hacfoort
beleidsmedewerker onderwijs IWOO
mw. J. Hellegering
studentassessor Raad van Bestuur UMC St Radboud
- 13:30 15:30 **Opstellen voorlopige bevindingen door commissie**
- 15:30 16:00 **Mondelinge rapportage van voorlopige bevindingen**
- 16:00 **Afsluitende borrel**

Bijlage 6: Bestudeerde documenten

Tijdens het bezoek heeft de commissie onder meer de volgende documenten bestudeerd (deels als *hard copies* en deels via de elektronische leeromgeving):

Eindtermen

Overzicht Eindkwalificaties bachelor- en masteropleiding in relatie tot Raamplan Tandheelkunde 2008, 2011-2012.

Boeken en studiemateriaal

- Studiemateriaal: blokboeken en syllabi;
- Dossiers blokken. Inclusief eindkwalificaties, leerdoelen, werkvormen, wijze van toetsing en evaluaties;
  - BA1: Ademhaling en circulatie
  - BA3: Functie en functieherstel 3
  - MA1: Tandheeskundige gezondheidszorg 2
  - MA2: Hoofd en hals vanuit multidisciplinair perspectief
- Kernboekenlijst;
- Kernboeken.

Toetsen, reglementen en werkstukken

- Toetsopgaven met bijbehorende beoordelingscriteria en normering en feitelijk gemaakte feiten en beoordelingen;
- Voorbeelden van criterialijsten preklinische bachelorblokken;
- Toetsregelingen alle blokken;
- Scriptiereglement en richtlijnen voor het maken van werkstukken;
- Scriptiepijzen voor bachelor- en masterstudenten Tandheelkunde;
- Stageregelementen;
- OER bachelor 2012-2013
- OER master 2012-2013
- Regels en richtlijnen voor tentamens en examens van de opleiding Tandheelkunde 2012-2013;
- Portfolio's met beoordelingen;
- 15 Geselecteerde scripties;
- Voorbeelden van PICO's en CAT's.

Onderwijsevaluaties en jaarverslagen

- Tussenrapportages blokevaluaties
- Opleidingsjaarverslag 2010-2011
- Jaarverslag UMC St Radboud voor CvB 2011

Commissies

- Verslagen OLC 2010-2012
- Verslagen OMTT 2010-2012
- Verslagen examencommissie 2010-2012
- Intentieverklaring Disciplineoverlegorgaan Tandheelkunde landelijke afstemming topstaf
- Toelatingen master tandheelkunde Radboud Universiteit (zij-instroom) 2011-2012

Internationalisering

- Information Guide for International Student and Staff
- Radboud Honours Programme Medical Sciences 2011

Docentprofessionalisering

- Nota docentprofessionalisering UMC St.Radboud Nijmegen, november 2006
- Informatie over docentprofessionalisering (diversen)

Onderzoek

- College of Dental Sciences 2011 Research Report – Radboud University Nijmegen Medical Centre
- Dentistry 2010 Research Report - Radboud University Medical Centre
- De verwevenheid van onderwijs en onderzoek aan de Radboud Universiteit Nijmegen, CvB januari 2011

Patiëntzorg

- Patiëntonderzoek Tandheelkunde
- Rapport Patiëntstromen – Sturingstaken binnen de patiëntzorg afdeling Tandheelkunde, januari 2011

Tevredenheid docenten, studenten en patiënten

- Studententevredenheidsmonitor
- Keuzegids Masters 2012
- Personeelonderzoek afdeling Tandheelkunde – Tandheelkunde management en organisatie, mei 2011
- Personeelonderzoek afdeling Tandheelkunde – Tandheelkunde docenten, mei 2011

Bijlage 7: Aanbevelingen naar aanleiding van de visitatie

De commissie doet ten aanzien van de bacheloropleiding de aanbeveling de lijn Professionele ontwikkeling, de begeleiding en de toetsing te evalueren en aan te passen zodat het onderwijs in de lijn Professioneel gedrag beter voldoet aan de uitgangspunten van het Raamplan Tandheelkunde 2008.

De commissie adviseert de opleidingen Tandheelkunde de onderwijskundige expertise van de faculteit uit te breiden. Met deze expertise kunnen de volgende knelpunten binnen de opleiding inhoudelijk worden opgepakt en uitgewerkt:

- De rol van de mentor in de lijn Professionele ontwikkeling in de bacheloropleiding;
- Het verkrijgen van een betere respons op de blokevaluaties van studenten door het aanpassen van de inhoud, wijze en/of vraagstelling van de evaluaties;
- Het uitwerken van samenwerking met andere tandartsopleidingen, in Nederland en daarbuiten, op het gebied van e-learning en het ontwikkelen van een visie gericht op de toekomst op gebied van e-learning en simulaties ter ondersteuning van het onderwijs;
- Het meer integreren van internationale stages in het curriculum zodat de studenten beter gefaciliteerd worden en het uitvoeren van een internationale stage aantrekkelijker wordt, ondanks de druk op studieresultaten.

Het is onduidelijk wie verantwoordelijk is voor het inplannen van de patiënten. De commissie raadt de opleiding aan hierover een beslissing te nemen en de voorgenomen logistiek zorgvuldig te implementeren, en daarover helder te communiceren.

De commissie adviseert om zorg te dragen voor een eenduidige systematiek bij de beoordeling van de klinische vaardigheden en verrichtingen. Het huidige systeem waarbij aantallen en complexiteit verweven zijn, is daarvoor onvoldoende duidelijk.

De commissie adviseert om zorg te blijven dragen voor voldoende integratie van de parodontologie in de opleiding.

De commissie adviseert zorg te besteden aan de miscommunicatie die plaatsvindt tussen de bachelor studenten en de faculteit.

De commissie adviseert aandacht te blijven besteden aan de systematiek van feedback en beoordeling volgens het CanMEDS-model. In het bijzonder is daarbij van belang dat studenten ook in de klinische praktijk expliciete feedback krijgen en beoordeeld worden op de verschillende algemene competenties.

Bijlage 8: Overzicht gebruikte toetsvormen 2011-2012

Bachelor

Blok	Toetsonderdeel	Toetsvorm
Eerste jaar (B1)		
Wetenschappelijke basisvaardigheden 1	Bloktoets	Open vragen en/of MC vragen
Ademhaling en circulatie	Bloktoets	MC vragen
	Werkgroepen en practica	Registratie deelname
Hoofd en hals 1	Bloktoets	Open vragen en MC vragen
	Werkgroepen en practica	Registratie deelname
Beweging, zenuwstelsel en locale anesthesie	Bloktoets	Open vragen en MC vragen
	Werkgroepen en practica	Registratie deelname
Oriëntatie op opleiding en beroep	Bloktoets	Open vragen
	Stageverslag	Beoordelingsprotocol
	Werkgroepen en practica	Registratie deelname
Tandheelkundige gezondheidszorg in teams	Bloktoets	Open vragen
	Werkgroepen	Registratie deelname
Professionele ontwikkeling 1	Portfolio	Beoordelingsprotocol
Restauratie van gebitselementen 1	Bloktoets	Open vragen en MC vragen
	Assessment preklinisch	Beoordelingsprotocol
	Practica	Registratie deelname
Gebitselementen	Bloktoets	MC vragen
Parodontium 1	Bloktoets	Open vragen en MC vragen
	Assessment preklinisch	Beoordelingsprotocol
	Practica	Registratie deelname
Functie en functieherstel 1	Bloktoets	Open vragen
	Assessment preklinisch	Beoordelingsprotocol
	Werkgroepen en practica	Registratie deelname
Orale diagnostiek	Bloktoets	Open vragen, MC vragen en/of multi-matching
	Assessment preklinisch	Beoordelingsprotocol
	Practica	Registratie deelname
Tweede jaar (B2)		
Wetenschappelijke basisvaardigheden 2	Bloktoets (open boek)	Open vragen en MC vragen
	Onderzoeksprotocol	Beoordelingsprotocol
Ontstekingen en infecties	Bloktoets	Open vragen
	Werkgroepen	Registratie deelname
Communicatie met en rond patiënten 1	Bloktoets	Open vragen
	Practica	Registratie deelname
	Actieve participatie tijdens verplichte practica	Beoordelingsprotocol (voldoende-onvoldoende)

Professionele ontwikkeling 2	Portfolio	Beoordelingsprotocol
Restauratie van gebitselementen 2	Bloktoets	Open vragen en/of MC vragen
	Assessment preklinisch	Beoordelingsprotocol
	Practica	Registratie deelname
Parodontium 2	Bloktoets	Open vragen en/of MC vragen
	Practica	Registratie deelname
Functie en functieherstel 2	Bloktoets	Open vragen en/of MC vragen
	Assessment preklinisch	Beoordelingsprotocol
	Practica	Registratie deelname
Lichaamsgroei, gelaatsgroei en gebitsontwikkeling	Bloktoets	Open vragen en extended matching
	Werkgroepen en practica	Registratie deelname
Integrale zorg 1: toegepaste preventie	Bloktoets	Open vragen en/of MC vragen
	Assessment klinisch	Beoordelingsprotocol
	Werkgroepen en practica	Registratie deelname
Diagnostiek en planning	Bloktoets	Open vragen, MC vragen en/of multi-matching
	Assessment preklinisch	Beoordelingsprotocol
	Practica	Registratie deelname
Vrije keuze	Afhankelijk van het gekozen blok.	
Derde jaar (B3)		
Wetenschappelijke basisvaardigheden 3	Onderzoeksverslag (scriptie)	Beoordelingsprotocol
	Presentatie	Beoordelingsprotocol
Hormonen, darmstelsel, genetica en urogenitaal stelsel	Bloktoets	MC vragen
	Presentatie en verslag keuzeonderwerp	Beoordelingsprotocol
Hoofd en hals 2	Bloktoets	Open vragen, MC vragen en/of extended matching
	Werkgroepen en practica	Registratie deelname
Communicatie met en rond patiënten 2	Bloktoets	Open vragen
	Actieve participatie tijdens verplichte practica	Beoordelingsprotocol (voldoende-onvoldoende)
	Practica	Registratie deelname
Professionele ontwikkeling 3	Portfolio	Beoordelingsprotocol
Endodontium 1	Bloktoets	Open vragen en MC vragen
	Assessment preklinisch	Beoordelingsprotocol
	Practica	Registratie deelname
Parodontium 3	Bloktoets	Open vragen en MC vragen
	Assessment preklinisch	Beoordelingsprotocol
	Practica	Registratie deelname
Functie en functieherstel 3	Bloktoets	Open vragen en/of MC vragen
	Assessment preklinisch	Beoordelingsprotocol
	Practica	Registratie deelname
Functieherstel bij edentaten	Bloktoets	Open vragen en/of MC vragen

	Assessment klinisch	Beoordelingsprotocol
	Practica	Registratie deelname
Toegepaste groei en ontwikkeling	Bloктоets	Open vragen en /of extended matching
	Werkgroepen en practica	Registratie deelname
Integrale zorg 2: eenvoudige behandeling	Assessment klinisch	Beoordelingsprotocol
	Werkgroepen en practica	Registratie deelname
Pijn	Bloктоets	Open vragen en/of MC vragen

Master

Bloknaam	Toetsonderdeel	Toetsvorm
<i>Eerste jaar (M1)</i>		
Wetenschappelijke vaardigheden: klinische besliskunde	Bloктоets	Open vragen en MC vragen
	Werkgroepen	- Registratie deelname - Opdrachten voldoende
Wetenschappelijke vaardigheden 4: methodologie 2	Bloктоets	Open vragen en MC vragen
	Posterpresentatie	Beoordelingsprotocol
Alg. medische problematieken in relatie tot het hoofd-halsgebied	Bloктоets	Open vragen en MC vragen
	Practica en werkgroepen	Registratie deelname
Tandheelkundige gezondheidszorg 2	Bloктоets	Open vragen
Professionele ontwikkeling 4	Portfolio	Beoordelingsprotocol
Endodontium 2	Bloктоets	Open vragen en MC vragen
	Responsiecolleges en werkgroepen	Registratie deelname
	Assessment (pre)klinisch	Beoordelingsprotocol
Functie en functieherstel 4	Bloктоets	Open vragen
	Werkgroepen en assessment preklinisch	Beoordelingsprotocol
Klinische cariologie	Assessment klinisch	Beoordelingsprotocol
	Werkgroepen en practica	Registratie deelname
Parodontium 4	Bloктоets	Open vragen en MC vragen
	Preklinische practica en casusbesprekingen	Registratie deelname
	Assessment klinisch	Beoordelingsprotocol (effectieve uren)
Functie en functieherstel 5	Assessment klinisch	Beoordelingsprotocol
Interne stage MKA-chirurgie UMCN	Stage met eindgesprek	Beoordelingsprotocol
Orthodontie: behandelingsplanning en praktische toepassingen	Bloктоets	MC en/of open vragen, casus

	Werkgroepen	Registratie deelname
Kind en jongeren	Bloktoets	MC vragen, casus
	Assessment klinisch	Beoordelingsprotocol
	Portfolio	Beoordelingsprotocol
Integrale tandheelkunde	Assessment klinisch	Beoordelingsprotocol
	Portfolio	Beoordelingsprotocol
Profiel oriëntatie	Portfolio met verslag en motivatiebrief	Beoordelingsprotocol
<i>Tweede jaar (M2)</i>		
Wetenschappelijke vaardigheden 5	Onderzoeksprotocol	Beoordelingsprotocol
Medisch tandheelkundige interactie	Bloktoets	MC vragen
Hoofd en hals vanuit multidisciplinair perspectief	Bloktoets	Open vragen en/of MC vragen
	Werkgroepen en practica	Registratie deelname
Professionele ontwikkeling 5	Portfolio	Beoordelingsprotocol
Functie en functieherstel 6: sterk gemutilleerde dentitie	Bloktoets	Open vragen
	Responsiewerkgroepen en behandelplanbesprekingen	Registratie deelname en actieve participatie
	Portfolio	Beoordelingsprotocol
	Assessment klinisch	Beoordelingsprotocol
Beeldvormende diagnostiek	Bloktoets	Open vragen, MC vragen en/of multi matching
	Werkgroepen en practica	- Registratie deelname - Opdrachten/werkstukken voldoende
Capita: medisch/technische vernieuwingen	Samenvatting, presentatie en verslag	Beoordelingsprotocol
	Presentaties en responsiecolleges	Registratie deelname
Integrale tandheelkunde: volwassenen	Assessment klinisch	Beoordelingsprotocol
	Portfolio	Beoordelingsprotocol
Integrale tandheelkunde: kinderen	Assessment klinisch & klinisch gerelateerde activiteiten	Beoordelingsprotocol
Profiel R (Reconstructief)	Werkbesprekingen en preklinische practica	Registratie deelname en actieve participatie
	Portfolio	Beoordelingsprotocol
Profiel R: kliniek 1	Assessment klinisch	Beoordelingsprotocol
Profiel C (Chirurgisch)	Werkgroepen en referaten	Registratie deelname en actieve participatie
	Portfolio	Beoordelingsprotocol
Profiel C: kliniek 1	Assessment klinisch	Beoordelingsprotocol
Profiel K (Kind en	Werkbesprekingen, stages	Registratie deelname en actieve

ontwikkeling)	en preklinische practica	participatie
	Verslagen casus	Beoordelingsprotocol
	Werkstukken prekliniek	Beoordelingsprotocol
Profiel K&O: kliniek 1	Stages	Registratie deelname
	Verslagen van stages	Beoordelingsprotocol
<i>Derde jaar (M3)</i>		
Wetenschappelijke vaardigheden 6: Onderzoeksstage	Stage	Beoordelingsprotocol
	Scriptie	Beoordelingsprotocol
Vestiging, praktijkvoering / organisatie / team	Nog niet bekend	
Professionele ontwikkeling 6	Portfolio	Beoordelingsprotocol
Externe stage MKA-chirurgie	Stage met eindgesprek	Beoordelingsprotocol
Integrale tandheelkunde in teamverband	Praktijkstage	Beoordelingsprotocol
	Assessment klinisch	Beoordelingsprotocol
	Portfolio	Beoordelingsprotocol
Integrale tandheelkunde: kwetsbare ouderen	Ouderenstage	Beoordelingsprotocol
	Assessment klinisch	Beoordelingsprotocol
Vrije keuze	Afhankelijk van het gekozen blok	
Profiel R: kliniek 2	Assessment klinisch	Beoordelingsprotocol
Profiel C: kliniek 2	Assessment klinisch	Beoordelingsprotocol
Profiel K: kliniek 2	Assessment klinisch	Beoordelingsprotocol

Bijlage 9: Onafhankelijkheidsverklaringen

ONAFHANKELIJKHEIDS- EN GEHEIMHOUDINGSVERKLARING

INDIENEN VOORAFGAAND AAN DE OPLEIDINGSBEOORDELING

ONDERGETEKENDE

NAAM:

PRIVÉ ADRES: J.A.C de Kock van Leeuwen
s-gravenbroekseweg 168
2811 GK Roeswijk

IS ALS DESKUNDIGE / SECRETARIS GEVRAAGD VOOR HET BEOORDELEN VAN DE OPLEIDING:

Tandheelkunde

AANGEVRAAGD DOOR DE INSTELLING:

Rub / Ru /

VERKLAART HIERBIJ GEEN (FAMILIE)RELATIES OF BANDEN MET BOVENGENOEMDE INSTELLING TE ONDERHOUDEN, ALS PRIVÉPERSOON, ONDERZOEKER / DOCENT, BEROEPSBEOEFENAAR OF ALS ADVISEUR, DIE EEN VOLSTREKT ONAFHANKELIJKE OORDEELSVORMING OVER DE KWALITEIT VAN DE OPLEIDING TEN POSITIEVE OF TEN NEGATIEVE Zouden kunnen beïnvloeden.

1

Q385

VERKLAART HIERBIJ ZODANIGE RELATIES OF BANDEN MET DE INSTELLING DE AFGELOPEN VIJF JAAR NIET GEHAD TE HEBBEN;

VERKLAART STRIKTE GEHEIMHOUDING TE BETRACHTEN VAN AL HETGEEN IN VERBAND MET DE BEOORDELING AAN HEM/HAAR BEKEND IS GEWORDEN EN WORDT, VOOR ZOVER DE OPLEIDING, DE INSTELLING OF DE NVAO HIER REDELIJKERWIJS AANSPRAAK OP KUNNEN MAKEN.

VERKLAART HIERBIJ OP DE HOOGTE TE ZIJN VAN DE NVAO GEDRAGSCODE.

PLAATS: Den Haag DATUM: 30 januari 2012

HANDTEKENING:

2

ONAFHANKELIJKHEIDS- EN GEHEIMHOUDINGSVERKLARING

INDIENEN VOORAFGAAND AAN DE OPLEIDINGSBEOORDELING

ONDERGETEKENDE

NAAM: PROF. IGNACE VAERT

PRIVÉ ADRES: MEESBERG 67
3820 HOLSBEEK

IS ALS DESKUNDIGE / SECRETARIS GEVRAAGD VOOR HET BEOORDELEN VAN DE OPLEIDING:

BACHELOR/MASTER OPLEIDING TANDHEELKUNDE

AANGEVRAAGD DOOR DE INSTELLING:

N.V.A.O.

VERKLAART HIERBIJ GEEN (FAMILIE)RELATIES OF BANDEN MET BOVENGENOEMDE INSTELLING TE ONDERHOUDEN, ALS PRIVÉPERSOON, ONDERZOEKER / DOCENT, BEROEPSBEOEFENAAR OF ALS ADVISEUR, DIE EEN VOLSTREKT ONAFHANKELIJKE OORDEELSVORMING OVER DE KWALITEIT VAN DE OPLEIDING TEN POSITIEVE OF TEN NEGATIEVE Zouden kunnen beïnvloeden.

1

Q385

VERKLAART HIERBIJ ZODANIGE RELATIES OF BANDEN MET DE INSTELLING DE AFGELOPEN VIJF JAAR NIET GEHAD TE HEBBEN;

VERKLAART STRIKTE GEHEIMHOUDING TE BETRACHTEN VAN AL HETGEEN IN VERBAND MET DE BEOORDELING AAN HEM/HAAR BEKEND IS GEWORDEN EN WORDT, VOOR ZOVER DE OPLEIDING, DE INSTELLING OF DE NVAO HIER REDELIJKERWIJS AANSPRAAK OP KUNNEN MAKEN.

VERKLAART HIERBIJ OP DE HOOGTE TE ZIJN VAN DE NVAO GEDRAGSCODE.

PLAATS: Leunen DATUM: 27/02/2012

HANDTEKENING:

2

ONAFHANKELIJKHEIDS- EN GEHEIMHOUDINGSVERKLARING

INDIENEN VOORAFGAAND AAN DE OPLEIDINGSBEOORDELING

ONDERGETEKENDE

NAAM:

PROF.DR. TH.J. TEN CATE

ADRES:

**POSTBUS 85060
3508 AB UTRECHT**

IS ALS DESKUNDIGE / SECRETARIS GEVRAAGD VOOR HET BEOORDELEN VAN DE OPLEIDING:

Bacheloropleiding Tandheelkunde ACTA

AANGEVRAAGD DOOR DE INSTELLING:

ZIE BIJLAGE

VERKLAART HIERBIJ GEEN (FAMILIE)RELATIES OF BANDEN MET BOVENGENOEMDE INSTELLING TE ONDERHOUDEN, ALS PRIVÉPERSOON, ONDERZOEKER / DOCENT, BEROEPSBEOEFENAAR OF ALS ADVISEUR, DIE EEN VOLSTREKT ONAFHANKELIJKE OORDEELSVORMING OVER DE KWALITEIT VAN DE OPLEIDING TEN POSITIEVE OF TEN NEGATIEVE Zouden KUNNEN BEINVLOEDEN;

1

VERKLAART HIERBIJ ZODANIGE RELATIES OF BANDEN MET DE INSTELLING DE AFGELOPEN VIJF JAAR NIET GEHAD TE HEBBEN;

VERKLAART STRIKTE GEHEIMHOUDING TE BETRACHTEN VAN AL HETGEEN IN VERBAND MET DE BEOORDELING AAN HEM/HAAR BEKEND IS GEWORDEN EN WORDT, VOOR ZOVER DE OPLEIDING, DE INSTELLING OF DE NVAO HIER REDELIJKERWIJS AANSPRAAK OP KUNNEN MAKEN.

VERKLAART HIERBIJ OP DE HOOGTE TE ZIJN VAN DE NVAO GEDRAGSCODE.

PLAATS: **UTRECHT**

DATUM: **25 FEBRUARI 2012**

HANDTEKENING:

ONAFHANKELIJKHEIDS- EN GEHEIMHOUDINGSVERKLARING

INDIENEN VOORAFGAAND AAN DE OPLEIDINGSBEOORDELING

ONDERGETEKENDE

NAAM:

H.F.P. Hillen

PRIVE ADRES:

WILGENWEG 1A

614 AB MAPPENHART

IS ALS DESKUNDIGE / SECRETARIS GEVRAAGD VOOR HET BEOORDELEN VAN DE OPLEIDING:

Tandheelkunde Pijnheeler

Tandheelkunde Meester

AANGEVRAAGD DOOR DE INSTELLING:

Radboud Universiteit Nijmegen

Rijksuniversiteit Groningen

Vrije Universiteit van Amsterdam

VERKLAART HIERBIJ GEEN (FAMILIE)RELATIES OF BANDEN MET BOVENGENOEMDE INSTELLING TE ONDERHOUDEN, ALS PRIVÉPERSOON, ONDERZOEKER / DOCENT, BEROEPSBEOEFENAAR OF ALS ADVISEUR, DIE EEN VOLSTREKT ONAFHANKELIJKE OORDEELSVORMING OVER DE KWALITEIT VAN DE OPLEIDING TEN POSITIEVE OF TEN NEGATIEVE Zouden KUNNEN BEINVLOEDEN;

1

VERKLAART HIERBIJ ZODANIGE RELATIES OF BANDEN MET DE INSTELLING DE AFGELOPEN VIJF JAAR NIET GEHAD TE HEBBEN;

VERKLAART STRIKTE GEHEIMHOUDING TE BETRACHTEN VAN AL HETGEEN IN VERBAND MET DE BEOORDELING AAN HEM/HAAR BEKEND IS GEWORDEN EN WORDT, VOOR ZOVER DE OPLEIDING, DE INSTELLING OF DE NVAO HIER REDELIJKERWIJS AANSPRAAK OP KUNNEN MAKEN.

VERKLAART HIERBIJ OP DE HOOGTE TE ZIJN VAN DE NVAO GEDRAGSCODE.

PLAATS:

Maastricht

DATUM:

14 september 2011

HANDTEKENING:

2

ONAFHANKELIJKHEIDS- EN GEHEIMHOUDINGSVERKLARING

INDIENEN VOORAFGAAND AAN DE OPLEIDINGSBEOORDELING

ONDERGETEKENDE

NAAM: Hanneke Mulder

PRIVÉ ADRES:

Tingvetersgilde 13
3934 XN HOUTEN

IS ALS DESKUNDIGE / SECRETARIS GEVRAAGD VOOR HET BEOORDELEN VAN DE OPLEIDING:

Tandheelkunde

AANGEVRAAGD DOOR DE INSTELLING:

- Universiteit van Nijmegen
- Universiteit van Groningen

VERKLAART HIERBIJ GEEN (FAMILIE)RELATIES OF BANDEN MET BOVENGENOMDE INSTELLING TE ONDERHOUDEN, ALS PRIVÉPERSOON, ONDERZOEKER / DOCENT, BEROEPSBEOEFENAAR OF ALS ADVISEUR, DIE EEN VOLSTREKT ONAFHANKELIJKE OORDEELSVORMING OVER DE KWALITEIT VAN DE OPLEIDING TEN POSITIEVE OF TEN NEGATIEVE Zouden kunnen BEÏNVLIEDEN;

1

VERKLAART HIERBIJ ZODANIGE RELATIES OF BANDEN MET DE INSTELLING DE AFGELOPEN VIJF JAAR NIET GEHAD TE HEBBEN;

VERKLAART STRIKTE GEHEIMHOUDING TE BETRACHTEN VAN AL HETGEEN IN VERBAND MET DE BEOORDELING AAN HEM/HAAR BEKEND IS GEWORDEN EN WORDT, VOOR ZOVER DE OPLEIDING, DE INSTELLING OF DE NVAO HIER REDELIJKERWIJS AANSPRAAK OP KUNNEN MAKEN.

VERKLAART HIERBIJ OP DE HOOGTE TE ZIJN VAN DE NVAO GEDRAGSCODE.

PLAATS:

Utrecht

DATUM:

7-2-2012

HANDTEKENING:

H. Mulder

2

ONAFHANKELIJKHEIDS- EN GEHEIMHOUDINGSVERKLARING

INDIENEN VOORAFGAAND AAN DE OPLEIDINGSBEOORDELING

ONDERGETEKENDE

NAAM: Carline van den Broeker (C.R.G.)

PRIVÉ ADRES:

Nieuwe Breuringestraat 105 B1
9712 PS Groningen

IS ALS DESKUNDIGE / SECRETARIS GEVRAAGD VOOR HET BEOORDELEN VAN DE OPLEIDING:

Tandheelkunde (niveaupr en Amstendar)

AANGEVRAAGD DOOR DE INSTELLING:

VERKLAART HIERBIJ GEEN (FAMILIE)RELATIES OF BANDEN MET BOVENGENOMDE INSTELLING TE ONDERHOUDEN, ALS PRIVÉPERSOON, ONDERZOEKER / DOCENT, BEROEPSBEOEFENAAR OF ALS ADVISEUR, DIE EEN VOLSTREKT ONAFHANKELIJKE OORDEELSVORMING OVER DE KWALITEIT VAN DE OPLEIDING TEN POSITIEVE OF TEN NEGATIEVE Zouden kunnen BEÏNVLIEDEN;

1

VERKLAART HIERBIJ ZODANIGE RELATIES OF BANDEN MET DE INSTELLING DE AFGELOPEN VIJF JAAR NIET GEHAD TE HEBBEN;

VERKLAART STRIKTE GEHEIMHOUDING TE BETRACHTEN VAN AL HETGEEN IN VERBAND MET DE BEOORDELING AAN HEM/HAAR BEKEND IS GEWORDEN EN WORDT, VOOR ZOVER DE OPLEIDING, DE INSTELLING OF DE NVAO HIER REDELIJKERWIJS AANSPRAAK OP KUNNEN MAKEN.

VERKLAART HIERBIJ OP DE HOOGTE TE ZIJN VAN DE NVAO GEDRAGSCODE.

PLAATS: Groningen

DATUM: 24-01-2012

HANDTEKENING:

Carline van den Broeker

2

ONAFHANKELIJKHEIDS- EN GEHEIMHOUDINGSVERKLARING

INDIENEN VOORAFGAAND AAN DE OPLEIDINGSBEOORDELING

ONDERGETEKENDE

NAAM:

marieke Textor

PRIVÉ ADRES:

Silma Stevinweg 71
1222 SO Hilversum

IS ALS DESKUNDIGE / SECRETARIS GEVRAAGD VOOR HET BEOORDELEN VAN DE OPLEIDING:

Tandheelkunde Nymegen & Groningen

AANGEVRAAGD DOOR DE INSTELLING:

VERKLAART HIERBIJ GEEN (FAMILIE)RELATIES OF BANDEN MET BOVENGENOEMDE INSTELLING TE ONDERHOUDEN, ALS PRIVÉPERSOON, ONDERZOEKER / DOCENT, BEROEPSBEOEFENAAR OF ALS ADVISEUR, DIE EEN VOLSTREKT ONAFHANKELIJKE OORDEELSVORMING OVER DE KWALITEIT VAN DE OPLEIDING TEN POSITIEVE OF TEN NEGATIEVE Zouden KUNNEN BEINVLOEDEN;

1

VERKLAART HIERBIJ ZODANIGE RELATIES OF BANDEN MET DE INSTELLING DE AFGELOPEN VIJF JAAR NIET GEHAD TE HEBBEN;

VERKLAART STRIKTE GEHEIMHOUDING TE BETRACHTEN VAN AL HETGEEN IN VERBAND MET DE BEOORDELING AAN HEM/HAAR BEKEND IS GEWORDEN EN WORDT, VOOR ZOVER DE OPLEIDING, DE INSTELLING OF DE NVAO HIER REDELIJKERWIJS AANSPRAAK OP KUNNEN MAKEN.

VERKLAART HIERBIJ OP DE HOOGTE TE ZIJN VAN DE NVAO GEDRAGSCODE.

PLAATS:

HilversumDATUM: 11/9/12

HANDTEKENING:

2

ONAFHANKELIJKHEIDS- EN GEHEIMHOUDINGSVERKLARING

INDIENEN VOORAFGAAND AAN DE OPLEIDINGSBEOORDELING

ONDERGETEKENDE

NAAM:

Trees fraas

ADRES:

Carhangresingel 56
Utrecht

IS ALS DESKUNDIGE / SECRETARIS GEVRAAGD VOOR HET BEOORDELEN VAN DE OPLEIDING:

ZIE BIJLAGE

AANGEVRAAGD DOOR DE INSTELLING:

ZIE BIJLAGE

VERKLAART HIERBIJ GEEN (FAMILIE)RELATIES OF BANDEN MET BOVENGENOEMDE INSTELLING TE ONDERHOUDEN, ALS PRIVÉPERSOON, ONDERZOEKER / DOCENT, BEROEPSBEOEFENAAR OF ALS ADVISEUR, DIE EEN VOLSTREKT ONAFHANKELIJKE OORDEELSVORMING OVER DE KWALITEIT VAN DE OPLEIDING TEN POSITIEVE OF TEN NEGATIEVE Zouden KUNNEN BEINVLOEDEN;

1

VERKLAART HIERBIJ ZODANIGE RELATIES OF BANDEN MET DE INSTELLING DE AFGELOPEN VIJF JAAR NIET GEHAD TE HEBBEN;

VERKLAART STRIKTE GEHEIMHOUDING TE BETRACHTEN VAN AL HETGEEN IN VERBAND MET DE BEOORDELING AAN HEM/HAAR BEKEND IS GEWORDEN EN WORDT, VOOR ZOVER DE OPLEIDING, DE INSTELLING OF DE NVAO HIER REDELIJKERWIJS AANSPRAAK OP KUNNEN MAKEN.

VERKLAART HIERBIJ OP DE HOOGTE TE ZIJN VAN DE NVAO GEDRAGSCODE.

PLAATS:

Utrecht

DATUM:

10 sept 2012

HANDTEKENING:

